

HT - Hrvatske telekomunikacije d.d.

Konsolidirana financijska izvješća

31. prosinca 2008. godine

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Opće informacije	2
Izvešće ovlaštenog revizora	3
Konsolidirani račun dobitka i gubitka HT Grupe	7
Konsolidirana bilanca HT Grupe	8
Konsolidirano izvješće o tijeku novca HT Grupe	10
Konsolidirano izvješće o priznatim prihodima i rashodima HT Grupe	11
Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća	12

Opće informacije

Izveštaj posloводства

Pregled poslovanja za 2008. godinu prema najboljem saznanju Uprave sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju, uz opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima su izdavatelj i društva izloženi kao cjelina.

Odgovornost za financijska izvješća

Temeljem važećeg hrvatskog Zakona o računovodstvu, Uprava je dužna osigurati da konsolidirana financijska izvješća za svaku financijsku godinu budu pripremljena u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI), koje objavljuje Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde, tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja Grupe za to razdoblje.

Uprava razumno očekuje da Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo trajnosti poslovanja pri izradi konsolidiranih financijskih izvješća.

Pri izradi konsolidiranih financijskih izvješća Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi, a svako značajno odstupanje obznani i objasni u konsolidiranim financijskim izvješćima; te
- da se konsolidirana financijska izvješća pripreme po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati konsolidirani financijski položaj Grupe, kao i njihovu usklađenost s važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Grupe, te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nezakonitosti.

Uprava je odobrila konsolidirana financijska izvješća za izdavanje dana 26. veljače 2009. godine.

HT – Hrvatske telekomunikacije d.d.
Savska cesta 32
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

26. veljače 2009. godine

Potpisano u ime Grupe,

Ivica Mudrinić
Predsjednik Uprave

Izvešće ovlaštenog revizora

Dioničarima društva HT – Hrvatske telekomunikacije d.d.:

Obavili smo reviziju priloženih konsolidiranih financijskih izvješća („financijska izvješća“) dioničkog društva HT – Hrvatske telekomunikacije (dalje: „HT d.d.“, „T-HT“ ili „Matično Društvo“) i njegovih povezanih društava (zajedno, dalje: Grupa) koja uključuju konsolidiranu bilancu na dan 31. prosinca 2008. godine, konsolidirani račun dobitka i gubitka, konsolidirano izvješće o priznatim prihodima i rashodima i konsolidirano izvješće o novčanom tijeku za godinu tada završenu, te sažetak značajnih računovodstvenih politika i bilješki, (koja su prikazana na stranicama 12 do 59).

Odgovornosti Uprave

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih financijskih izvješća u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja. Odgovornosti Uprave uključuju: utvrđivanje, uvođenje i održavanje internih kontrola važećih za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvješća u kojima neće biti značajnih pogrešnih prikaza uzrokovanih prijevarom ili pogreškom; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; i utvrđivanje razumnih računovodstvenih prosudaba primjerenih u danim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je izraziti mišljenje o tim financijskim izvješćima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju pridržavanje revizora etičkim pravilima, te planiranje i provođenje revizije do razine koja je potrebna za postizanje razumnog uvjerenja o tome da u financijskim izvješćima nema značajnih pogrešnih iskaza.

Revizija uključuje provođenje postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama prikazanima u financijskim izvješćima. Odabir postupaka ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika značajnih pogrešnih prikaza u financijskim izvješćima uzrokovanih prijevarom ili pogreškom. U procjenjivanju tih rizika, revizor razmatra interne kontrole važeće za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvješća koje sastavlja Društvo kako bi odredio odgovarajuće revizorske postupke u danim okolnostima, ali ne i za izražavanje mišljenja o učinkovitosti internih kontrola. Revizija također uključuje procjenjivanje primijenjenih računovodstvenih politika i primjerenost utvrđenih računovodstvenih procjena Uprave, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvješća.

Vjerujemo da su nam pribavljeni revizorski dokazi dostatni i čine razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju konsolidirana financijska izvješća prikazuju realno i objektivno, u svim značajnim aspektima financijski položaj Grupe na dan 31. prosinca 2008. godine, rezultate njenog poslovanja te novčane tokove za godinu tada završenu sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.

Izješće ovlaštenog revizora (nastavak)

Poseban naglasak

Bez kvalificiranja našeg mišljenja, skrećemo vam na pažnju sljedeće:

Vlasništvo nad Distribucijsko-telekomunikacijskom infrastrukturom i pravo korištenja

Kao što je objašnjeno u bilješci 11, imovina (uključujući kanalizaciju kao dio telekomunikacijske mreže) stečena je prijenosom od pravnog prethodnika T-HT-a, javne tvrtke HPT, putem „Zakona o razdvajanju Hrvatske pošte i telekomunikacija“ i uložena u temeljni kapital pri stvaranju Društva od strane Republike Hrvatske 1. siječnja 1999. godine. Unatoč ranije spomenutom pravnom prijenosu, dio mreže T-HT-a smatran nekretninama, a koji je poznat pod nazivom distributivna telekomunikacijska kanalizacija (DTK ili kanalizacija) nema svu potrebnu dokumentaciju koja je obavezna u skladu s ostalim hrvatskim zakonima (građevinske dozvole, uporabne dozvole i sl.), a njezin veći dio još uvijek nije upisan u zemljišnim knjigama. Ovaj problem bi mogao biti značajan pri dokazivanju vlasništva trećim stranama. Postoje događaji neovlaštenog ulaska u kanalizacijske sustave T-HT-a od strane konkurenata i određene tražbine nad vlasništvom te imovine od strane lokalnih organa vlasti (primarno Grada Zagreba) koji mogu imati materijalan utjecaj na financijska izvješća u slučaju da T-HT ne bude u mogućnosti dokazati svoja vlasnička prava na neki dio DTK-a.

Neto knjigovodstvena vrijednost telekomunikacijske kanalizacije T-HT-a na dan 31. prosinca 2008. godine iznosi 857 milijuna kuna.

Nadalje, dana 16. rujna 2008. godine društvo Zagreb digitalni grad d.o.o. koje je podružnica Zagrebačkog Holdinga d.o.o. (ZHZDG) podnijelo je tužbu protiv T-HT-a. ZHZDG navodi da je Grad Zagreb vlasnik DTK na području grada Zagreba i traži plaćanje iznosa od 120 milijuna kuna uvećanog za kamate.

Tužba se temelji na odlukama usvojenim od strane Skupštine grada Zagreba tijekom 2006. i 2007. godine prema kojima je DTK definiran kao komunalna infrastruktura u vlasništvu grada Zagreba. T-HT je ove odluke stavilo pred Ustavni sud Republike Hrvatske i podnijelo tužbu Trgovačkom Sudu u Zagrebu u kojoj se traži da se ugovori zaključeni između ZHZDG i ostalih operatora koji se temelje na spomenutim zakonima proglašene nepravomoćnima. Pravni postupak je još u tijeku.

Odvjetnik kojeg je T-HT angažirao u slučaju ZHZDG te koji T-HT zastupa i u slučaju pred Ustavnim i Trgovačkim sudom, čvrsto je uvjeren da presuda neće biti riješena u korist ZHZDG niti u dijelu koji se odnosi na vlasništvo nad DTK, ni u dijelu koji se odnosi na plaćanje 120 milijuna kuna, ukoliko se presuda bude temeljila na zakonskom okviru Republike Hrvatske.

T-HT je procijenio i iskazao postojanje rizika, uključujući i pribavljanje pravnog mišljenja o navedenoj situaciji, no kako je ovaj problem vrlo složen i ovisan o budućim pravnim postupcima i odlukama, T-HT ne može sa sigurnošću utvrditi vjerojatnost mogućeg ishoda i hoće li ishod rezultirati umanjnjem vrijednosti telekomunikacijske kanalizacije bilo zbog nemogućnosti utvrđivanja prava, ili kao rezultat naknada za pravo služnosti koje se mogu pojaviti, a mogu imati retroaktivan učinak.

Izješće ovlaštenog revizora (nastavak)

Poseban naglasak (nastavak)

Postupak pri Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja

Kao što je objašnjeno u bilješci 28, konkurent VIPnet d.o.o. podnio je pritužbu Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja zbog okvirnih ugovora koje su T-HT i T-Mobile Hrvatska d.o.o. sklopili sa svojim ključnim i velikim kupcima koji navodno sadrže odredbe koje sprečavaju tržišno natjecanje. Dana 12. srpnja 2007. godine, Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja je donijela rješenje kojim se utvrđuje da su T-HT i T-Mobile Hrvatska d.o.o. zlouporabili vladajući položaj sklapanjem ovih okvirnih ugovora. Agencija je pokrenula postupak pred Prekršajnim sudom protiv društava T-HT i T-Mobile Hrvatska d.o.o. radi utvrđivanja je li došlo do prekršaja, i ako je, radi utvrđivanja kazne. T-HT i T-Mobile Hrvatska d.o.o. podnijeli su prvi zapisnik koji sadrži pisanu obranu i očekuju prvo saslušanje pred Prekršajnim sudom u proljeće ove godine. Kazna za kršenje Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja može iznositi do 10% godišnjih prihoda društava T-HT-a i T-Mobile Hrvatska d.o.o.

Sličnu pritužbu glede okvirnih ugovora podnio je u lipnju 2006. godine Hrvatskoj agenciji za telekomunikacije (Hrvatskoj Agenciji za poštu i telekomunikacije prema zakonu iz 2008. godine) konkurent u fiksnom poslovanju OT - Optima Telekom d.o.o. Agencija je navedeni slučaj predala na razmatranje Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitka kako bi ono ocijenilo je li došlo do prekršaja. Odluka inspektora za telekomunikacije još nije donesena, te nije postignut nikakav pomak u ovom slučaju do sada. Kazna za kršenje Zakona o telekomunikacijama mogla bi potencijalno iznositi od 1% do 5% ukupnog godišnjeg prihoda T-Com segmenta.

T-HT i T-Mobile Hrvatska d.o.o. snažno brane obje ranije navedene situacije. U Hrvatskoj ne postoji praksa materijalno značajnih podmirenja niti po Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja niti zbog prekršaja. Radi nepostojanja relevantne sudske prakse te zbog činjenice da su oba procesa u tijeku, Grupa nije u mogućnosti pouzdano utvrditi vjerojatnost mogućeg ishoda, no ipak vjeruje da bi eventualni troškovi podmirenja ako na posljetku budu traženi konačnom odlukom bili znatno manji nego ranije navedene maksimalne kazne.

Izvešće ovlaštenog revizora (nastavak)

Poseban naglasak (nastavak)

Tužbe po Zakonu o zaštiti potrošača

Kao što je objašnjeno u bilješci 28, T-HT je trenutačno u procesu zbog navodnog kršenja Zakona o zaštiti potrošača. Tužitelji su privatni korisnici usluga T-HT-a (kao i Društvo za zaštitu potrošača) koji tvrde da su pristupne naknade T-HT-a iz korisničkih ugovora nepravedne i u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti potrošača.

T-HT snažno osporava valjanost tužbi i namjerava se žaliti na izrečenu presudu. T-HT vjeruje da će žalba biti usvojena. Uprava i pravni savjetnici T-HT-a smatraju ovu tužbu neosnovanom i da je T-HT naplaćivao naknade korisnicima u skladu s tada važećim ugovorom o koncesiji koji je odobrila Vlada Republike Hrvatske i smatraju da je vjerojatnost suprotnog rješenja u ovom slučaju neznatna.

Nisu izvršena rezerviranja u ovim konsolidiranim financijskim izvještajima ni po jednom od navedenih naglasaka.

Ernst&Young d.o.o.
Zagreb
Republika Hrvatska

Slaven Đuroković

26. veljače 2009. godine

Konsolidirani račun dobitka i gubitka
 Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

	Bilješke	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Prihodi od pruženih usluga		8.734	8.340
Prihodi od prodane robe		82	240
Prihodi od osnovne djelatnosti	3	<u>8.816</u>	<u>8.580</u>
<i>Ostali prihodi</i>		274	258
Troškovi prodane robe, materijala i energije		(1.105)	(867)
Troškovi usluga	4	(1.357)	(1.172)
<i>Troškovi primanja zaposlenih</i>			
Bruto plaće		(867)	(902)
Porezi, doprinosi i ostali troškovi plaća		(273)	(271)
Troškovi otpremnina	6	(48)	(79)
Troškovi ostalih dugoročnih primanja zaposlenih	20	(14)	(24)
Kapitalizirani troškovi rada u vlastitoj režiji		159	143
Amortizacija dugotrajne imovine	5	(1.346)	(1.362)
Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	5	(17)	(74)
Umanjenje vrijednosti ulaganja	12	(1)	(2)
Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine		(94)	(154)
Ostali troškovi	7	<u>(1.525)</u>	<u>(1.555)</u>
Ukupni troškovi iz osnovne djelatnosti		<u>(6.488)</u>	<u>(6.319)</u>
Dobitak iz osnovne djelatnosti		<u>2.602</u>	<u>2.519</u>
Prihodi od kamata		356	331
Financijski rashodi		(34)	(19)
Udjel u dobitku od ulaganja u pridružena društva	12	1	2
Prihod od ulaganja u zajednički pothvat	13	17	256
Dobitak iz redovnih aktivnosti prije poreza		<u>2.942</u>	<u>3.089</u>
Porez	8	<u>(632)</u>	<u>(616)</u>
Dobitak financijske godine		<u>2.310</u>	<u>2.473</u>
Zarada po dionici			
- osnovne i razrijeđene zarade po dionici, za dobit godine pripisivu redovnim dioničarima Društva	9	28,21 kuna	30,20 kuna

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog računa dobiti i gubitka.

Konsolidirana bilanca
Na dan 31. prosinca 2008. godine

	Bilješke	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	10	972	1.005
Nekretnine, postrojenja i oprema	11	6.428	6.153
Ulaganja u pridružena društva	12	2	2
Ulaganja u zajedničke pothvate	13	365	348
Ulaganja raspoloživa za prodaju	14	37	43
Goodwill		77	77
Dugotrajna potraživanja		37	41
Odgođeno porezno sredstvo	8	60	72
Ukupna dugotrajna imovina		7.978	7.741
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	16	314	230
Potraživanja	17	1.293	1.266
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda		105	62
Ulaganja raspoloživa za prodaju	14	53	93
Oročeni depoziti	18 b)	213	2.533
Novac i novčani ekvivalenti	18 a)	5.223	3.367
Ukupna kratkotrajna imovina		7.201	7.551
UKUPNA IMOVINA		15.179	15.292

Konsolidirana bilanca (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2008. godine

	Bilješke	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna Ispravljeno
KAPITAL I OBVEZE			
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	23	8.189	8.189
Zakonske rezerve	24	409	409
Rezerve iz tržišne vrijednosti	25	(1)	2
Zadržani dobitak	25	3.843	3.943
Ukupni kapital i rezerve		<u>12.440</u>	<u>12.543</u>
Dugoročne obveze			
Rezerviranja	22	105	90
Obveze prema zaposlenicima	20	187	201
Prihod budućih razdoblja	21	128	143
Dugoročni krediti i ostale dugoročne obveze		21	20
Ukupne dugoročne obveze		<u>441</u>	<u>454</u>
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze	19	1.590	1.442
Rezerviranja za otpremnine	6	139	231
Ostale ukalkulirane obveze	26	192	149
Prihodi budućih razdoblja	21	292	378
Obveza poreza na dobitak		82	95
Kratkoročni krediti i tekuće dospijeće dugoročnih kredita		3	-
Ukupne kratkoročne obveze		<u>2.298</u>	<u>2.295</u>
Ukupne obveze		<u>2.739</u>	<u>2.749</u>
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE		<u>15.179</u>	<u>15.292</u>

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ove konsolidirane bilance.

Potpisali u ime HT Grupe i odobrili za izdavanje 26. veljače 2009. godine:

Ivica Mudrinić

Jürgen P. Czapran

Konsolidirano izvješće o tijeku novca
 Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

	Bilješke	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Poslovne aktivnosti			
Neto dobitak		2.310	2.473
Amortizacija	5	1.346	1.362
Gubitak od umanjenja vrijednosti dugotrajne imovine	5	17	74
Porez na dobit	8	632	616
Dobitak od kamata		(328)	(308)
Dobitak od otuđenja imovine		(13)	(3)
Prihod od ulaganja u zajednički pothvat	13	(18)	(251)
Povećanje zaliha		(111)	(60)
Povećanje potraživanja i predujmova		(84)	(128)
Primljene dividende		-	(5)
Povećanje / (smanjenje) obveza i odgođenog plaćanja troškova		31	(53)
(Smanjenje) / povećanje obveza prema zaposlenicima	20	(14)	6
Plaćene kamate		(7)	-
Povećanje / (smanjenje) rezerviranja		15	(5)
Vrijednosno usklađenje zaliha		27	6
Ostale negotovinske stavke		8	7
Povećanje / (smanjenje) priznatih aktuarskih gubitaka		-	(2)
Plaćeni porez		(699)	(574)
Neto novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti		3.112	3.155
Ulagačke aktivnosti			
Kupnja dugotrajne imovine	10,11	(1.624)	(1.245)
Kupnja dugotrajne financijske imovine		-	(25)
Primici od prodaje dugotrajne imovine		39	17
Primici od prodaje dugotrajne financijske imovine		14	14
Primici od prodaje kratkotrajne financijske imovine		405	143
Kupnja financijske imovine raspoložive za prodaju		-	(29)
Primici od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju		1.971	2.258
Primici od dospjele financijske imovine koja se drži do dospijeća		-	145
Primici od kamata		380	309
Primici od dividendi		-	5
Neto novčani tijekovi iz ulagačkih aktivnosti		1.185	1.592
Financijske aktivnosti			
Otplata dugoročnih kredita		(1)	(6)
Otplata obveze za najmove		(11)	(3)
Isplaćena dividenda	25	(2.421)	(2.617)
Neto novčani tijekovi korišteni u financijskim aktivnostima		(2.433)	(2.626)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		1.864	2.121
Efekt promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente		(8)	(8)
Novac i novčani ekvivalenti 1. siječnja		3.367	1.254
Novac i novčani ekvivalenti 31. prosinca	18 a)	5.223	3.367

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvješća o tijeku novca.

Konsolidirano izvješće o priznatim prihodima i rashodima
Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

	Bilješke	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
<i>Prihodi i rashodi priznati izravno u kapital</i>			
Gubici od vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	14	(3)	(10)
Odgođene porezne obveze za stavke izravno priznate u kapital		(3)	(1)
Ostalo		14	1
		<hr/>	<hr/>
<i>Neto prihod priznat izravno u kapital</i>		8	(10)
Dobit poslovne godine		2.310	2.473
		<hr/>	<hr/>
Ukupno priznati prihodi i rashodi poslovne godine		2.318	2.463
		<hr/>	<hr/>

Računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvješća o priznatim prihodima i rashodima.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

1 Korporativne informacije

HT – Hrvatske telekomunikacije d.d. ("HT d.d.", „T-HT“ ili "Društvo") je dioničko društvo čiji je većinski vlasnik društvo Deutsche Telekom A.G. (51%)

Registrirana adresa ureda Društva je Savska cesta 32, Zagreb, Hrvatska.

Broj zaposlenika Grupe na dan 31. prosinca 2008. godine bio je 6.487 (2007.: 6.724).

Osnovne aktivnosti Grupe opisane su u bilješci 3.

Konsolidirana financijska izvješća HT d.d. za godinu završenu 31. prosinca 2008. odobrena su za objavu u skladu s odlukom Uprave donesenom 26. veljače 2009. godine. Ova financijska izvješća mora odobriti i Nadzorni Odbor u skladu sa hrvatskim Zakonom o trgovačkim društvima.

2.1. Osnova izvješćivanja

Konsolidirana financijska izvješća su sastavljena prema načelu povijesnih troškova, uz izuzetke financijske imovine raspoložive za prodaju koja se iskazuje po fer vrijednosti (vidi bilješku 14) kako je dalje navedeno u računovodstvenim politikama.

Konsolidirana financijska izvješća Grupe prikazana su u hrvatskim kunama koja je funkcionalna valuta Grupe. Iznosi objavljeni u financijskim izvješćima izraženi su u milijunima kuna ako nije drugačije navedeno.

Konsolidirana financijska izvješća pripremljena su u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI).

Financijska izvješća uključuju financijska izvješća društva HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. i sljedećih ovisnih društava:

<u>Društvo</u>	<u>Zemlja</u>	<u>Vlasnički udjel</u> <u>2008. godina</u>	<u>Vlasnički udjel</u> <u>2007. godina</u>
T Mobile Hrvatska d.o.o.	Republika Hrvatska	100%	100%
Iskon Internet d.d.	Republika Hrvatska	100%	100%
KDS d.o.o.	Republika Hrvatska	100%	100%

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

2.2. Promjene u računovodstvenim politikama

Usvojene računovodstvene politike su sukladne prošlogodišnjim, osim u slijedećem:

Grupa je tijekom godine usvojila sljedeće nove i dopunjene MSFI-je i smjernice Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvješćivanja (IFRIC). Usvajanje dopuna standarda i tumačenja nema utjecaja na financijska izvješća Grupe. Međutim, na temelju tih promjena javila se potreba za dodatnim objavljivanjem.

IFRIC 11 – MSFI 2 – Transakcije s vlastitim dionicama i dionicama grupe

Grupa je prihvatila tumačenje IFRIC-a 11 koji regulira situacije kada je zaposleniku dano pravo na glavničke instrumente Grupe koji će se priznavati kao transakcije mjerene glavničkim instrumentima čak i u slučaju da Grupa kupi glavničke instrumente od treće strane ili dioničara. Grupa je dopunila računovodstvene politike sukladno navedenom iako nije izdala glavničke instrumente koji bi bili regulirani ovim tumačenjem.

IFRIC 12 – Sporazumi o koncesijama za usluge

Ovo tumačenje objavljeno je u studenom 2006. godine. Odnosi se na pružatelje koncesijskih usluga i objašnjava kako evidentirati prava i obveze koje proizlaze iz sporazuma o koncesijama za usluge. Kako Grupa nema sporazuma na koje se IFRIC 12 odnosi, ovo tumačenje nema utjecaja na njena financijska izvješća. Grupa je dala dodatne informacije o sporazumima o koncesijama za usluge u bilješci 32.

Dodaci MRS-u 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje i MSFI 7 Financijski instrumenti: Objavljivanje

Dodatak standardima, objavljen u listopadu 2008. godine, dopušta društvu pod određenim uvjetima reklasifikaciju nederivirane financijske imovine (osim one određene po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka nakon početnog priznavanja) iz kategorije po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Dodatak također dopušta društvu prebacivanje financijske imovine koja zadovoljava definiciju kredita i potraživanja (ukoliko nije određena kao raspoloživa za prodaju) iz kategorije raspoloživo za prodaju u kategoriju kredita i potraživanja ukoliko društvo ima namjeru i mogućnost držati tu financijsku imovinu u predvidivoj budućnosti. Društvo je dopunilo računovodstvene politike sukladno navedenom iako nije koristilo mogućnost reklasifikacije.

IFRIC 14, MRS 19 – Ograničenja imovine od definiranih primanja, minimalni zahtjevi financiranja i njihova interakcija

IFRIC 14 daje smjernice kako utvrditi ograničenje iznosa definiranih primanja koji se mogu priznati kao imovina u okviru MRS-a 19 Naknade zaposlenicima. Grupa je dopunila računovodstvene politike sukladno navedenom, iako primjena ovog tumačenja nema utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

2.2. Promjene u računovodstvenim politikama (nastavak)

Objavljeni su određeni novi standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda čija je primjena obvezna za Grupu u razdobljima koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009. godine ili kasnije. Grupa nije počela s ranijom primjenom niti jednog takvog standarda ili tumačenja, a primijenit će ih s datumom stupanja na snagu, kako slijedi:

MSFI 1 Prva primjena Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja i MRS 27 Konsolidirana i odvojena financijska izvješća (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009. godine)

Ova dopuna dopušta onima koji prvi put primjenjuju MSFI-je procjenu bilo fer vrijednosti ili knjigovodstvene vrijednosti po dotadašnjoj računovodstvenoj praksi pri mjerenju početnog troška ulaganja u ovisna društva, zajedničke pothvate i pridružena društva u odvojenim financijskim izvješćima uklanjajući definiciju metode troška iz MRS-a 27, zamjenjujući je sa zahtjevom objavljivanja dividendi kao prihoda u odvojenim financijskim izvješćima ulagatelja. Ne očekuje se utjecaj izmjene MSFI-ja 1 i MRS-a 27 na financijski položaj Grupe, jer Grupa ne primjenjuje MSFI-je prvi put, a primljene dividende već se objavljuju kao prihod u odvojenim financijskim izvješćima.

MSFI 2 Isplate s temelja dionica (revidiran, na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009. godine)

U siječnju 2008. godine Odbor za međunarodne standarde izdao je dopunu MSFI-u 2 koja pojašnjava definiciju uvjeta odobravanja i propisuje računovodstveni prikaz otkazane naknade. Ne očekuje se da će dopuna MSFI 2 imati utjecaja na financijski položaj i rezultat Grupe, budući da nije bilo događaja na koje bi se ovo tumačenje primjenjivalo.

MSFI 8 Segmenti poslovanja (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009. godine)

Odbor za međunarodne standarde izdao je MSFI 8 u studenom 2008. godine. MSFI 8 zamjenjuje dosadašnji MRS 14 Segmenti poslovanja. Grupa je zaključila da su poslovni segmenti propisani MSFI-em 8 jednaki segmentima poslovanja utvrđenim sukladno MRS-u 14.

MRS 23 Troškovi posudbe (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009. godine)

Odbor za međunarodne standarde izdao je dopunu MRS-u 23 u travnju 2008. godine. Revidirani MRS 23 traži kapitaliziranje troškova posudbe koji su izravno vezani uz kupnju, izgradnju ili proizvodnju imovine. Prema prijašnjoj politici Grupa je priznavala ove troškove u razdoblju u kojem su nastali. Ne očekuje se utjecaj izmjene MRS-a 23 na financijska izvješća Grupe.

IFRIC 13 Programi lojalnosti kupaca (na snazi za razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2008. godine)

IFRIC 13 traži priznavanje bodova za nagrađivanje lojalnosti kupaca kao posebnih komponenti u transakciji prodaje kojom su odobreni te se stoga dio fer vrijednosti primljene naknade alocira na nagradne bodove i priznaje kroz razdoblje njihovog ispunjavanja. Grupa primjenjuje takav program i trenutno priznaje rezerviranje za program lojalnosti kupaca kroz troškove. Usvajanjem IFRIC-a 13 promijenit će se prezentiranje u računu dobiti i gubitka i bilanci.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

2.2. Promjene u računovodstvenim politikama (nastavak)

IFRIC 15 Sporazumi o izgradnji nekretnina (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009. godine)

Ovo tumačenje odnosi se na evidentiranje prihoda i s njima vezanih troškova u društvima koja izgrađuju nekretnine izravno ili preko podugovaratelja. Sporazumi na koje se ovo tumačenje odnosi su sporazumi o izgradnji nekretnina. Pored izgradnje nekretnina, takvi sporazumi mogu sadržavati isporuku ostalih proizvoda i usluga. Ne očekuje se utjecaj ovog tumačenja na financijska izvješća Grupe.

IFRIC 16 Zaštita neto ulaganja u inozemstvu (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. listopada 2008. godine)

Ovo tumačenje odnosi se na društvo koje se štiti od rizika promjene tečaja koji nastaje zbog neto ulaganja u inozemstvu i koje želi primjenjivati računovodstvo zaštite sukladno MRS-u 39. Grupa ne primjenjuje zaštitu pa se ne očekuje utjecaj ovog tumačenja na financijski položaj ili rezultat Grupe.

IFRIC 17 Dodjela nenovčane imovine vlasnicima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2009. godine):

IFRIC 17 primjenjuje se na sljedeće vrste nerecipročnih dodjela imovine društva njegovim vlasnicima koji djeluju sukladno svojim ovlastima:

(a) Dodjele nenovčane imovine (na primjer nekretnine, postrojenja i oprema, poslovi definirani u IFRS-u 3, vlasnički udjeli u drugim društvima ili grupama namijenjenim prodaji definiranim u IFRS-u 5) i

(b) Dodjele koje vlasnicima omogućuju izbor primanja nenovčane imovine ili novca. Ovo tumačenje primjenjuje se samo na dodjele u kojima svi vlasnici iste vrste vlasničkih instrumenata imaju jednak tretman. Tumačenje se ne odnosi na dodjelu nenovčane imovine koju i prije i nakon dodjele u suštini kontrolira ista strana ili strane. Ovo izuzeće primjenjuje se na odvojena, pojedinačna i konsolidirana financijska izvješća društva koje vrši dodjelu. Kako Grupa ne dodjeljuje vlasnicima nenovčanu imovinu, ne očekuje se utjecaj ovog tumačenja na financijski položaj ili rezultat Grupe.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

2.2. Promjene u računovodstvenim politikama (nastavak)

Poboljšanja MSFI-ja

U svibnju 2008. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) izdao je prvi dio dodataka standardima, prvenstveno s ciljem uklanjanja nedosljednosti i pojašnjavanja odredbi. To su zasebne prijelazne odredbe za svaki standard. Grupa je počela s ranijom primjenom slijedećih dopuna standarda:

MRS 1 Prezentiranje financijskih izvješća: Imovine i obveze koji se drže za trgovanje sukladno MRS-u 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje ne prikazuju se izravno kao kratkoročne stavke u bilanci. Grupa je dopunila svoju računovodstvenu politiku te analizirala razlikuju li se očekivanja menadžmenta vezana uz dospjeće financijske imovine i obveza od trenutne klasifikacije financijskog instrumenta. Navedeno nije uzrokovalo reklasifikaciju financijskih instrumenata na datum bilance.

MRS 16 Nekretnine postrojenja i oprema: zamjenjuje naziv „neto prodajna cijena“ s izrazom „fer vrijednost umanjena za troškove prodaje“. Grupa je dopunila svoju računovodstvenu politiku, a to nije dovelo do promjene u financijskom položaju Grupe.

MRS 23 Troškovi posudbe: Definicija troškova posudbe je revidirana s ciljem da se dvije stavke troškova posudbe prikažu kao jedna – trošak kamate koji se računa korištenjem efektivne kamatne stope sukladno MRS-u 39. Grupa je dopunila svoju računovodstvenu politiku, a to nije dovelo do promjene u financijskom položaju Grupe.

MRS 28 Ulaganje u pridružena društva: Ako se ulaganje u pridruženo društvo prikazuje po fer vrijednosti sukladno MRS-u 39, primjenjuje se zahtjev MRS-a 28 da se objavi i priroda i opseg značajnih ograničenja na mogućnost pridruženog društva da prenese sredstva Grupi u obliku gotovine ili otplate kredita. Primjena ovog dodatka nema utjecaja na Grupu budući da Grupa ne vrednuje ulaganja u pridružena društva po fer vrijednosti sukladno MRS-u 39.

Ulaganje u pridruženo društvo je pojedinačno sredstvo za potrebe provođenja testa umanjenja imovine. Stoga, test umanjenja vrijednosti se ne alocira zasebno goodwillu koji se nalazi u vrijednosti ulaganja. Ovaj dodatak nema utjecaja na Grupu budući da se takva politika već primjenjivala.

MRS 31 Udjeli u zajedničkim pothvatima: Ako se ulaganje u zajednički pothvat prikazuje po fer vrijednosti sukladno MRS-u 39, primjenjuje se zahtjev MRS-a 31 da se prikažu obveze pothvatnika i zajedničkog pothvata, kao i sažetak financijskih podataka o imovini, obvezama, prihodima i troškovima. Primjena ovog dodatka nema utjecaja na Grupu budući da se ulaganja u zajednički pothvat ne prikazuju po fer vrijednosti sukladno MRS-u 39.

MRS 36 Umanjenje imovine: Ako se za procjenu „fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje“ koriste diskontirani novčani tijekovi, potrebno je objaviti bilješku o diskontnoj stopi na isti način na koji se objavljuje i bilješka kada se diskontirani novčani tijekovi koriste za procjenu „vrijednosti u upotrebi“. Primjena ovog dodatka nema izravan utjecaj na financijska izvješća Grupe budući da se za procjenu „fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje“ ne koriste diskontirani novčani tijekovi.

MRS 38 Nematerijalna imovina: Troškovi oglašavanja i promidžbene aktivnosti terete troškove Grupe kada Grupa ima pravo na primitak usluga ili dobara. Ovaj dodatak nema utjecaja na Grupu budući da Grupa ne sudjeluje u takvim promidžbenim aktivnostima. Također, uklonjena je mogućnost da se koriste druge metode amortizacije osim linearne metode. Grupa je prilikom redovnog razmatranja korisnih vjekova nematerijalne imovine zaključila kako je upotreba linearne metode amortizacije još uvijek prikladna.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke

Pri izradi financijskih izvješća, menadžment je koristio određene procjene i pretpostavke koje utječu na objavljene prihode, rashode, imovinu i obveze te objavljivanje potencijalnih obveza na datum izvješća. Međutim, neizvjesnost vezana uz ove pretpostavke i procjene može rezultirati značajnim izmjenama knjigovodstvene vrijednosti odnosno imovine ili obveza u budućim razdobljima. Slijede ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjena neizvjesnosti na datum bilance koje nose znatan rizik značajnih izmjena knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini:

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Test umanjena goodwilla Grupa temelji na izračunu vrijednosti u upotrebi koji koristi model diskontiranog novčanog tijeka. Novčani tijekovi uzeti su iz budžeta za sljedećih pet godina i ne sadrže restrukturiranje na koje se Grupa još nije obvezala niti značajna buduća ulaganja koja će poboljšati imovinsku osnovu testirane jedinice koja stvara novac. Nadoknativi iznos najosjetljiviji je na diskontnu stopu korištenu u modelu diskontiranog novčanog tijeka, kao i na očekivane buduće priljeve novca i stope rasta korištene pri ekstrapolaciji.

Ostala nefinancijska imovina testira se na umanjenje vrijednosti kada postoje pokazatelji kako se neto knjigovodstvena vrijednost možda neće moći nadoknaditi. Detalji o neto knjigovodstvenoj vrijednosti i utjecaju na rezultat za razdoblje dani su u bilješkama 10 i 11.

2.4. Sažetak računovodstvenih politika

a) Dobitak iz osnovne djelatnosti

Dobitak iz osnovne djelatnosti definiran je kao rezultat prije poreza na dobit i financijskih stavaka. Financijske stavke uključuju prihod od kamata na novac u bankama, depozite, trezorske zapise, ulaganja raspoloživa za prodaju koja nose kamatu, prihod od dividendi od pridruženih društava, troškove kamata na posudbe, dobitke i gubitke od prodaje financijskih instrumenata raspoloživih za prodaju te pozitivne i negativne tečajne razlike po cjelokupnoj monetarnoj imovini i obvezama iskazanim u stranim valutama.

b) Poslovne kombinacije i goodwill

Poslovne kombinacije iskazuju se primjenom metode računovodstva stjecanja. To uključuje priznavanje prepoznatljive imovine (uključujući prethodno nepriznatu nematerijalnu imovinu) i obveza (uključujući potencijalne obveze i isključujući buduća restrukturiranja) stečenog poslovanja po fer vrijednosti.

Goodwill stečen poslovnom kombinacijom početno se mjeri po trošku koji je razlika između troška poslovne kombinacije i učešća Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza stečenog Društva. Nakon početnog priznavanja, goodwill se mjeri po trošku umanjenom za akumulirane gubitke od umanjena vrijednosti. Za potrebe testiranja umanjena vrijednosti, goodwill stečen poslovnom kombinacijom se od datuma stjecanja raspoređuje na svaku jedinicu koja stvara novac Grupe, ili grupe jedinica koje stvaraju novac, a za koje se očekuje da će imati koristi od sinergija kombinacije, bez obzira jesu li ostala imovina ili obveze Grupe dodijeljene tim jedinicama ili grupama jedinica. Svaka jedinica ili grupa jedinica na koju je goodwill raspoređen predstavlja najnižu razinu unutar Grupe na kojoj se goodwill prati za potrebe internog upravljanja.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

c) *Ulaganja u pridružena društva*

U financijskim izvješćima Grupe ulaganja u pridružena društva (uobičajeno ulaganja uz vlasnički udio u iznosu od 20% do 50% u temeljnom kapitalu društva) u kojima HT d.d. ima značajan utjecaj vode se primjenom metode udjela umanjeno za gubitak od umanjenja vrijednosti imovine. Procjena vrijednosti ulaganja u pridružena društva vrši se u slučaju kada postoji naznaka da je ta vrijednost umanjena ili više ne postoje gubici od umanjenja priznati u prethodnim razdobljima.

d) *Ulaganja u zajedničke pothvate*

Grupa ima udio u zajedničkom pothvatu koje je zajednički kontroliran subjekt, a ulagači imaju ugovor kojim se uspostavlja zajednička kontrola nad ekonomskim aktivnostima subjekta. Grupa priznaje svoj udio u zajedničkom pothvatu koristeći metodu udjela. Financijska izvješća zajedničkog pothvata pripremljena su za isto razdoblje kao i financijska izvješća matice.

Po potrebi se vrše prilagodbe kako bi se računovodstvene politike uskladile s Grupnim. U financijskim izvješćima Grupe eliminira se udio Grupe u nerealiziranim dobicima i gubicima iz transakcija između Grupe i njenog zajednički kontroliranog društva. Gubici iz transakcija priznaju se odmah ukoliko je iz gubitka razvidno smanjenje neto utržive vrijednosti kratkotrajne imovine ili gubitak od umanjenja imovine. Ulaganje u zajednički pothvat prestaje se priznavati od datuma kada Grupa prestaje imati zajedničku kontrolu nad zajedničkim pothvatom.

e) *Nematerijalna imovina*

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku. Nematerijalna imovina se priznaje ako će buduće gospodarske koristi koje se mogu pripisati imovini ući u društvo, a trošak imovine može se pouzdano izmjeriti. Nakon početnog priznavanja nematerijalna imovina iskazuje se prema trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Nematerijalna imovina amortizira se po linearnoj metodi tijekom procijenjenog korisnog vijeka uporabe. Ne postoji nematerijalna imovina za koju se procjenjuje neograničen korisni vijek uporabe te se razdoblje amortizacije razmatra jednom godišnje na kraju svake financijske godine.

Korisni vijekovi uporabe nematerijalne imovine su sljedeći:

UMTS licenca	20 godina
Patenti i koncesije	5 – 10 godina
Softver i ostala imovina	5 godina

f) *Nekretnine, postrojenja i oprema*

Pojedinačni predmet nekretnina, postrojenja i opreme, koji zadovoljava kriterije priznavanja kao imovina, mjeri se po trošku. Trošak pojedinog predmeta nekretnina, postrojenja i opreme obuhvaća nabavnu cijenu, uključujući uvozne carine i nepovratne poreze kod kupovine, nakon odbitka odobrenih popusta i sve troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju sredstva na mjesto i u radno stanje za namjeravanu uporabu.

Osim direktnih troškova; troškovi interno izgrađenih sredstava proporcionalno uključuju trošak indirektnog materijala i radne snage, kao i administrativne troškove vezane za proizvodnju ili pružanje usluga.

Nakon početnog priznavanja kao imovine, pojedinačni predmet nekretnine, postrojenja i opreme iskazuje se po iznosu troška umanjenog za akumuliranu amortizaciju i akumulirane troškove umanjenja vrijednosti.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

f) *Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)*

Svaka stavka nekretnina, postrojenja i opreme značajnog udjela u trošku ukupne vrijednosti stavke se amortizira odvojeno.

Amortizacija se obračunava linearno. Korisni vijek uporabe novostečene imovine:

Građevinski objekti	10 – 50 godina
Telekomunikacijska oprema i uređaji	
Kabeli	10 – 18 godina
Kabelska kanalizacija i cijevi	30 godina
Oprema	2 – 15 godina
Uređaji, vozila, IT i uredska oprema	4 – 15 godina
Ostala dugotrajna imovina	2 – 30 godina

Zemljište se ne amortizira.

Korisni vijek trajanja, metoda amortizacije i ostatak vrijednosti preispituju se na kraju svake poslovne godine i ukoliko se očekivanja razlikuju od prethodnih procjena, promjene se priznaju kao promjene u računovodstvenim procjenama.

Imovina u pripremi predstavlja nedovršenu imovinu i iskazuje se po trošku nabave.

Amortizacija imovine započinje kada je imovina spremna za uporabu.

g) *Umanjenje vrijednosti imovine*

Određivanje umanjenja vrijednosti imovine uključuje korištenje procjena koje sadrže, ali nisu ograničene na uzroke, trenutak i iznos umanjenja vrijednosti. Umanjenje vrijednosti temelji se na mnogim čimbenicima poput promjene tržišnih uvjeta, očekivanjima rasta industrije, povećanju troška kapitala, promjenama budućih mogućnosti financiranja, tehnološkoj zastarjelosti, prestanku pružanja usluga, troškovima zamjene, iznosima plaćenim u usporedivim transakcijama i ostalim promjenama okolnosti koje ukazuju na postojanje umanjenja vrijednosti. Nadoknadi iznos i fer vrijednosti obično se utvrđuju metodom diskontiranog novčanog tijeka koja sadrži razumne pretpostavke o tržištu. Utvrđivanje pokazatelja umanjenja vrijednosti, kao i procjena budućih novčanih tijekova i određivanje fer vrijednosti imovine (ili grupe imovina) zahtijeva od menadžmenta značajne procjene pri prepoznavanju i vrednovanju pokazatelja umanjenja vrijednosti, očekivanih novčanih tijekova, primjenjivih diskontnih stopa, korisnih vjekova upotrebe i ostataka vrijednosti. Konkretno, procjena novčanih tijekova pri određivanju fer vrijednosti djelatnosti podrazumijeva neprestano ulaganje u mrežnu infrastrukturu potrebno za rast budućih prihoda kroz nove podatkovne proizvode i usluge, za koje su raspoloživi tek ograničeni povijesni podaci o potražnji. Potražnja za tim proizvodima i uslugama manja od očekivane uzrokovala bi niže prihode, manji novčani tijek i potencijalno umanjenje na fer vrijednost ulaganja, što bi nepovoljno utjecalo na buduće rezultate poslovanja.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

g) Umanjenje vrijednosti imovine (nastavak)

Ukoliko je imovini raspoloživoj za prodaju umanjena vrijednost, razlika između troška (neto od otplate glavnice i amortizacije) i trenutne fer vrijednosti, umanjenu za gubitke od umanjenja vrijednosti prethodno priznate u računu dobiti i gubitka, se prebacuje iz kapitala u račun dobiti i gubitka. Ukidanje umanjenja vrijednosti vlasničkih instrumenata klasificiranih kao raspoloživih za prodaju ne priznaju se u račun dobiti i gubitka. Ukidanje gubitaka od umanjenja vrijednosti dužničkih instrumenata se provode kroz račun dobiti i gubitka; ukoliko se povećanje fer vrijednosti instrumenta može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja gubitka od umanjenja vrijednosti u račun dobiti i gubitka.

h) Goodwill

Goodwill se testira se na umanjenje vrijednosti jednom godišnje ili češće ukoliko događaji ili promjene okolnosti ukazuju da bi neto knjigovodstvena vrijednost mogla biti umanjena.

Umanjenje goodwilla se utvrđuje procjenom nadoknativog iznosa, temeljem procjene vrijednosti u upotrebi, jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica), na koju se goodwill odnosi. Kada je iznos koji je moguće povratiti od jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica) manji od neto knjigovodstvene vrijednosti jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica) kojoj je goodwill dodijeljen, priznaje se gubitak od umanjenja vrijednosti. Gubici od umanjenja vrijednosti koji se odnose na goodwill ne mogu se ukinuti u sljedećim razdobljima. Grupa provodi godišnji test umanjenja vrijednosti goodwilla na dan 31. prosinca. Više detalja dano je u bilješci 15.

i) Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižoj vrijednosti između troška nabave i neto ostvarive vrijednosti, nakon rezerviranja za zastarjele i suvišne stavke. Neto ostvariva vrijednost je prodajna cijena u uobičajenom tijeku poslovanja, umanjena za troškove dovršetka, marketinga i distribucije. Trošak se utvrđuje na osnovi vaganog prosječnog troška.

j) Potraživanja

Potraživanja su iskazana prema fer vrijednosti dane naknade i knjiže se po amortiziranom trošku, nakon ispravka za umanjenje vrijednosti.

k) Strane valute

Transakcije u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na datum transakcije. Novčana imovina i obveze u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum bilance. Dobitak ili gubitak nastao iz promjene tečaja nakon datuma transakcije evidentira se u računu dobitka i gubitka u sklopu financijskih prihoda odnosno financijskih rashoda.

l) Operativni najmovi

Najmnine koje proizlaze iz ugovora o najmu priznaju se kao trošak po linearnoj metodi tijekom razdoblja najma, čak i ako se plaćanja ne vrše prema toj osnovi.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

m) Oporezivanje

Porez na dobit temelji se na rezultatu poslovne godine i uključuje odgođeno oporezivanje. Odgođeno oporezivanje računa se uz pomoć metode bilančne obveze.

Odgođeni porezi na dobit odražavaju neto porezni učinak privremenih razlika između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvješćivanja i iznosa korištenih za potrebe obračuna poreza na dobit osim ukoliko te razlike nisu početno prepoznate kao izuzetci. Odgođena porezna sredstva i obveze mjere se primjenom poreznih stopa za koje se očekuje da će se primijeniti na oporezivu dobit u godinama u kojima se očekuje nadoknada ili podmirenje tih privremenih razlika temeljem poreznih stopa koje su u primjeni na datum bilance.

Mjerenje odgođenih poreznih obveza i sredstava odražava porezne posljedice koje bi mogle nastati iz načina na koji poduzeće očekuje, na datum bilance, povrat ili podmirenje knjigovodstvenog iznosa svoje imovine i obveza.

Odgođena porezna sredstva i obveze ne diskontiraju se, i razvrstavaju se kao dugoročna imovina i obveze u bilanci. Odgođena porezna sredstva priznaju se kada postoji vjerojatnost da će na raspolaganju biti dostatna oporeziva dobit u odnosu na koju se mogu iskoristiti odgođena porezna sredstva.

Tekući porez i odgođeni porez terete se ili odobravaju direktno u glavnici ako se porez odnosi na stavke koje su odobrene ili terećene, u istom ili različitom razdoblju, direktno na glavicu.

n) Obveze prema zaposlenicima

Grupa pruža druga dugoročna primanja zaposlenima (vidi bilješku 20). Ove obveze uključuju troškove jednokratnih otpremnina i jubilarnih nagrada (po godinama radnog staža) utvrđene korištenjem metode predvidive obveze poslodavca po zaposleniku. Metoda predvidive obveze poslodavca po zaposleniku uzima u obzir svako razdoblje radnog staža iz kojeg proizlazi dodatno povećanje obveze poslodavca za utvrđene naknade zaposlenicima i mjeri svaku obvezu posebno da bi se utvrdila konačna obveza.

Troškovi minulog rada se priznaju ravnomjerno kroz prosječno razdoblje dok se ne steknu izmijenjena primanja. Troškovi minulog rada priznaju se odmah ukoliko su primanja već stečena odmah po uvođenju ili po izmjenama definiranoj plana naknada. Prihodi ili rashodi nastali izostankom ili podmirivanjem obveze se priznaju kad se izostanak ili podmirivanje dogodi. Obveza za otpremnine je mjerena sadašnjom vrijednošću procijenjenog budućeg novčanog tijeka koristeći diskontnu stopu sličnu kamatnoj stopi na državne obveznice, gdje su valuta i uvjeti državnih obveznica usklađeni s valutom i procijenjenim uvjetima definirane obveze za naknade. Aktuarski dobici i gubici se priznaju izravno u račun dobiti i gubitka za razdoblje u kojem nastanu.

Grupa pruža kratkoročne naknade za smrt u službi koje se priznaje kao trošak u razdoblju nastanka.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

o) Priznavanje prihoda

Prihodi se priznaju kada postoji vjerojatnost da će gospodarske koristi povezane s transakcijom ući u poduzeće i kad se iznos prihoda može pouzdano mjeriti. Prihodi za sve usluge priznaju se isključujući PDV i popuste kod pružanja usluga.

Prihodi od fiksne telefonije sadrže prihode od priključenja i mjesečne naknade, prihode od telefonskih razgovora te prihode od dodatnih usluga u fiksnoj telefoniji. Prihod od priključenja (naknade za aktivaciju) priznaje se ravnomjerno kroz buduća razdoblja ovisno o prosječnom vijeku upotrebe korisničkog priključka.

Prihodi od veleprodaje sadrže prihode od međusobnog povezivanja za domaće i inozemne operatore.

Prihodi od mobilne telefonije sadrže prihode od priključne pristojbe, mjesečne naknade i razgovora "post-paid" korisnika, razgovora "pre-paid" korisnika, razgovora pretplatnika međunarodnih mobilnih operatera prilikom roaminga u mreži društva T-Mobile, prodaju mobilnih aparata i prihod od međusobnog povezivanja u zemlji povezan s pokretnom mrežom.

Prihodi od mjesečnih naknada, neiskorištenih tarifnih paketa i unaprijed naplaćenih bonova se priznaju u računovodstvenom razdoblju kada su zarađeni u skladu s principom realizacije. Prije njihove realizacije priznati su kao odgođeni prihodi.

Prihodi od produkata koji se sastoje od više elemenata u mobilnom poslovanju (proizvodi koji se prodaju u paketu) se priznaju u skladu sa US GAAP pravilom EITF 00-21 kako dozvoljavaju Međunarodni standardi financijskog izvješćivanja. Prihodi od produkata koji se sastoje od više elemenata se dijele na pojedine računovodstvene jedinice. Naknada dobivena za takav paket se alocira na pojedine računovodstvene jedinice unutar paketa na osnovi njihovih relativnih fer vrijednosti. Dio naknade paketa koji se odnosi na prodani proizvod, a koji ne čini zasebnu računovodstvenu cjelinu se spaja sa iznosom koji se dodjeljuje drugom odgovarajućem proizvodu unutar paketa. Odgovarajuća metoda priznavanja prihoda se primjenjuje na kombinaciju tih proizvoda kao da se radi o jednoj računovodstvenoj cjelini. Iznos naknade koja se dodjeljuje pojedinom proizvodu unutar paketa ograničen je iznosom naknade koja ne ovisi o isporuci dodatnih proizvoda ili o zadovoljavanju drugih definiranih uvjeta (neovisnim iznosom).

Prihodi od Interneta i podatkovnih usluga sadrže prihode od najma vodova, frame relay, ATM, Ethernet usluge, ADSL pristupa i prometa, pristupa fiksnoj liniji, WEB poslužitelja, VPN i prihode od Internet prometa prema T-Com pozivnom broju, multimedijske usluge, IP telefon (pristup i promet) i IPTV. Takav se prihod priznaje u knjigovodstvenom razdoblju u kojem je nastao.

Prihodi od dividendi priznaju se kada Grupa stekne pravo na njih. Prihodi od kamata priznaju se kada kamata nastane (koristeći efektivnu kamatnu stopu, odnosno stopu koja diskontira primitke kroz očekivani vijek financijskog instrumenta na neto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine).

p) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu, depozite po viđenju i kratkoročna, visoko likvidna ulaganja koja se lako pretvaraju u poznate iznose novca s prvobitnim dospjećima od tri mjeseca ili manje i koja podliježu neznatnom riziku promjene vrijednosti.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

q) *Kredit*

Troškovi kredita, koji uključuju kamate i ostale troškove koji nastaju u svezi uzimanja kredita, uključujući tečajne razlike koje proizlaze iz kredita u stranim valutama, knjiže se kao trošak u razdoblju njihova nastanka.

Obveze po kreditima se prvo priznaju po vrijednosti primljenih sredstava, isključujući trošak transakcije.

r) *Ulaganja*

Osim kredita i potraživanja, sva ostala ulaganja su razvrstana u ulaganja raspoloživa za prodaju.

Ulaganja raspoloživa za prodaju razvrstana su u kratkotrajnu imovinu ako ih menadžment ima namjeru realizirati unutar 12 mjeseci od datuma bilance. Svaka kupovina i prodaja ulaganja priznaje se na datum podmirenja.

Ulaganja se početno iskazuju po trošku, a to je fer vrijednost naknade koja je dana za njih, uključujući troškove transakcije.

Ulaganja raspoloživa za prodaju i ulaganja koja se drže radi trgovanja nakon početnog priznavanja se iskazuju po fer vrijednosti bez smanjenja za troškove transakcije na temelju njihove tržišne cijene na datum bilance.

Dobici ili gubici nastali svođenjem na fer vrijednost ulaganja raspoloživih za prodaju priznaju se izravno u rezerve u glavnici, sve dok se ulaganje ne proda ili otuđi na drugi način, ili sve dok se ne bude smatralo umanjenim, u kom trenutku se kumulativni dobitak ili gubitak koji je ranije bio priznat u vlasničkoj glavnici uključuje u neto dobit odnosno gubitak za odgovarajuće razdoblje.

Financijski instrumenti se općenito priznaju čim Grupa postane stranka u ugovornom odnosu financijskog instrumenta. Ipak, u slučaju redovne kupovine ili prodaje (kupovine ili prodaje financijske imovine prema ugovoru čije odredbe zahtijevaju isporuku unutar roka utvrđenog općenitim pravilima ili dogovorima na odnosnom tržištu), dan dospjeća je bitan za početno priznanje i prestanak priznavanja. Financijska imovina prestaje se priznavati kada primljen novac ili su istekla prava za primanje novca za imovinu. Financijska obveza prestaje se priznavati kada je obveza prema dugovanju izvršena ili otkazana ili istekla.

s) *Rezerviranja*

Rezerviranje se priznaje samo u slučaju kada Grupa ima postojeću obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako postoji vjerojatnost da će biti potreban odljev sredstava koja čine gospodarske koristi kako bi se obveza podmirila, a moguće je napraviti pouzdanu procjenu iznosa obveze. Rezerviranja se razmatraju na svaki datum bilance i prilagođavaju kako bi odražavala najbolju trenutnu procjenu.

U slučajevima kada je bitan učinak vremenske vrijednosti novca, iznos rezerviranja čini sadašnja vrijednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze. Kada se koristi diskontiranje, povećanje rezerviranja koje odražava protok vremena priznaje se kao financijski trošak.

Rezerviranja za otpremnine priznaju su kada se Grupa obveže raskinuti ugovore o radu sa zaposlenicima, to jest kada Grupa ima napravljen detaljan formalan plan za raskid ugovora o radu koji je bez realne mogućnosti povlačenja. Rezerviranja za otpremnine obračunata su u iznosima plaćenim ili koji se očekuju da će biti isplaćeni kao u slučaju sličnih dobrovoljnih programa zbrinjavanja viška radnika.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

t) *Potencijalne obveze*

Potencijalne obveze ne priznaju se u financijskim izvješćima. Te obveze objavljuju se u bilješkama osim u slučaju da je mogućnost odljeva sredstava koja predstavljaju gospodarske koristi malo vjerojatna.

Potencijalna imovina ne priznaje se u financijskim izvješćima, nego se objavljuje u bilješkama kada je vjerojatan priljev gospodarskih koristi.

u) *Isplate s temelja dionica*

Trošak transakcija koje se podmire u novcu početno se priznaje po fer vrijednosti na datum dodjele koristeći binomni model (pojednostavljeni su dane u bilješci 33). Fer vrijednost se priznaje kao trošak kroz razdoblja do datuma utvrđenja kada se priznaje odgovarajuća obveza. Obveza se naknadno vrednuje po fer vrijednosti na svaki datum bilance uključujući datum podmirenja transakcije, dok se promjene fer vrijednosti priznaju u računu dobiti i gubitka.

v) *Ispravak pogreške*

U ovoj financijskoj godini Grupa je odlučila po prvi puta ukalkulirati trošak neiskorištenog godišnjeg odmora zaposlenika. Kao rezultat ove odluke, troškovi zaposlenika u 2008. godini manji su za 0,2 milijuna kuna (2007.: manji za 2 milijuna kuna), neto dobit za 2008. godinu veća je za 0,2 milijuna kuna (2007.: veća za 2 milijuna kuna), osnovne i razrijeđene zarade po dionici za 2008. godinu veće su za 0,002 kune (2007.: veće za 0,02 kune) te su kratkoročna rezerviranja porasla za 34 milijuna kuna, a zadržana dobit se smanjila za 34 milijuna kuna na 1. siječnja 2007. godine (vidi bilješku 25).

w) *Usporedni podaci*

Financijska izvješća za prethodnu godinu ispravljena su da bi odgovarala trenutnom prikazu. Ove promjene nisu uzrokovale promjene neto dobiti i ukupne imovine.

Glavni ispravak odnosi se na izvješćivanje prihoda od usluga s dodanom vrijednošću koje je Grupa promijenila u 2008. godini iz bruto u neto metodu kako bi u potpunosti udovoljila zahtjevima MRS-a 18. Neto metoda izvješćivanja istog primijenjena je i za podatke 2007. godine kao usporednog razdoblja. Primjena neto metode izvješćivanja uzrokovala je smanjenje prihoda i troškova za 189 milijuna kuna (2007.: 256 milijuna kuna).

x) *Događaji nakon datuma bilance*

Događaji nastali nakon datuma bilance koji daju dodatne informacije o poziciji Grupe na datum bilance (događaji za usklađenje) iskazuju se u financijskim izvješćima. Događaji nastali nakon datuma bilance koji nisu događaji za usklađenje objavljuju se u bilješkama kada su značajni.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

3 Informacije o segmentima

Za primarni oblik izvješća o segmentima određeni su poslovni segmenti jer na rizike i stope povrata Grupe prvenstveno utječu razlike u proizvodima i uslugama koje pružaju tržištu. Sekundarne informacije su izvješća po zemljopisnim područjima. Poslovni segmenti su organizirani i vođeni odvojeno prema prirodi proizvoda i usluga koje pružaju, gdje svaki segment predstavlja stratešku poslovnu jedinicu koja nudi različite proizvode i usluge različitim tržištima.

T-Com segment pruža usluge nepokretne telefonije, veleprodajne usluge, usluge Interneta i podatkovne usluge.

T-Mobile pruža usluge pokretne telefonije.

Transferne cijene između poslovnih segmenata su postavljene na tržišnom principu na način sličan u odnosima s neovisnim stranama. Prihodi, troškovi i rezultat segmenata uključuju transakcije između poslovnih segmenata. Te transakcije su eliminirane u konsolidaciji.

Zemljopisni segmenti Grupe temelje se na zemljopisnom položaju njenih korisnika.

Prihodi od poziva koji se terminiraju u pokretnoj mreži za čiji tranzit se koristi mreža T-Com-a se u T-Com segmentu objavljuju kao prihodi od usluga veleprodaje, dok se na razini Grupe svrstavaju pod prihode od pokretne telefonije.

Prihodi od prodaje trgovačke robe pokretne telefonije na prodajnim mjestima T-Com-a se u T-Com segmentu objavljuju kao razni prihodi, dok se na razini Grupe svrstavaju pod prihode od pokretne telefonije.

Zbog turističke sezone u ljetnim mjesecima se očekuju veći prihodi i operativna dobit za segment T-Mobile.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

3 Informacije o segmentima (nastavak)

Poslovni segmenti

U sljedećim tabelama prikazani su prihod i dobit te određena imovina i obveze Grupe po poslovnim segmentima:

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2008.	T-Com milijuni kuna	T-Mobile milijuni kuna	Svrstavanje milijuni kuna	Eliminacije milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Prihod					
Usluge nepokretne telefonije	2.796	-	-	-	2.796
Usluge veleprodaje	836	-	(117)	-	719
Usluge Interneta	899	-	-	-	899
Podatkovne usluge	199	-	-	-	199
Usluge pokretne telefonije	-	3.994	200	-	4.194
Razno	92	-	(83)	-	9
Prodaja vanjskim korisnicima	4.822	3.994	-	-	8.816
Prodaja između segmenata	376	436	-	(812)	-
Ukupan prihod	5.198	4.430	-	(812)	8.816
Rezultat					
Rezultat segmenta	1.133	1.469	-	-	2.602
Neto financijski prihod	241	99	-	-	340
Dobit prije poreza	1.374	1.568	-	-	2.942
Trošak poreza na dobit	(299)	(333)	-	-	(632)
Neto dobit godine	1.075	1.235	-	-	2.310
Na dan 31. prosinca 2008.					
Imovina i obveze					
Imovina segmenta	10.924	4.056	-	(168)	14.812
Ulaganja u pridružena društva	2	-	-	-	2
Ulaganja u zajedničke pothvate	365	-	-	-	365
Ukupno imovina	11.291	4.056	-	(168)	15.179
Obveze segmenta	1.787	1.120	-	(168)	2.739
Ukupno obveze	1.787	1.120	-	(168)	2.739
Ostali podaci o segmentu					
Kapitalna ulaganja:					
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.000	342	-	-	1.342
Nematerijalna imovina	157	125	-	-	282
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	713	301	-	-	1.014
Amortizacija nematerijalne imovine	167	165	-	-	332
Trošak umanjenja vrijednosti imovine knjižen u računu dobiti i gubitka	(14)	(3)	-	-	(17)
Rezerviranja i obveze prema zaposlenima	250	42	-	-	292

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

3 Informacije o segmentima (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2007.	T-Com milijuni kuna	T-Mobile milijuni kuna	Svrstavanje milijuni kuna	Eliminacije milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Prihod					
Usluge nepokretne telefonije	3.110	-	-	-	3.110
Usluge veleprodaje	747	-	(87)	-	660
Usluge Interneta	674	-	-	-	674
Podatkovne usluge	211	-	-	-	211
Usluge pokretne telefonije	-	3.717	186	-	3.903
Razno	121	-	(99)	-	22
Prodaja vanjskim korisnicima	4.863	3.717	-	-	8.580
Prodaja između segmenata	386	458	-	(844)	-
Ukupan prihod	5.249	4.175	-	(844)	8.580
Rezultat					
Rezultat segmenta	1.256	1.263	-	-	2.519
Neto financijski prihod	501	69	-	-	570
Dobit prije poreza	1.757	1.332	-	-	3.089
Trošak poreza na dobit	(341)	(275)	-	-	(616)
Neto dobit godine	1.416	1.057	-	-	2.473
Na dan 31. prosinca 2007.					
Imovina i obveze					
Imovina segmenta	11.374	3.730	-	(162)	14.942
Ulaganja u pridružena društva	2	-	-	-	2
Ulaganja u zajedničke pothvate	348	-	-	-	348
Ukupno imovina	11.724	3.730	-	(162)	15.292
Obveze segmenta	1.885	1.026	-	(162)	2.749
Ukupno obveze	1.885	1.026	-	(162)	2.749
Ostali podaci o segmentu					
Kapitalna ulaganja:					
Nekretnine, postrojenja i oprema	748	278	-	-	1.026
Nematerijalna imovina	127	95	-	-	222
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	692	340	-	-	1.032
Amortizacija nematerijalne imovine	156	174	-	-	330
Trošak umanjnja vrijednosti imovine knjižen u računu dobiti i gubitka	60	14	-	-	74
Rezerviranja i obveze prema zaposlenima	259	32	-	-	291

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

3 Informacije o segmentima (nastavak)

Prihodi – prema zemljopisnim područjima

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna Ispravljeno
Republika Hrvatska	7.974	7.809
Ostatak svijeta	842	771
	<u>8.816</u>	<u>8.580</u>

4 Troškovi usluga

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna Ispravljeno
Međusobno povezivanje u zemlji	558	506
Međusobno povezivanje u inozemstvu	543	453
Ostali troškovi	256	213
	<u>1.357</u>	<u>1.172</u>

5 Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	1.014	1.032
Amortizacija nematerijalne imovine	332	330
	<u>1.346</u>	<u>1.362</u>
Gubitak od umanjenja vrijednosti	17	74
	<u>1.363</u>	<u>1.436</u>

Detaljno objašnjenje troška amortizacije dugotrajne materijalne imovine i gubitka od umanjenja vrijednosti dano je u bilješkama 10 i 11.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

6 Rezerviranja za otpremnine

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Rezerviranja na dan 1. siječnja	231	428
Povećanja priznata u račun dobiti i gubitka	48	79
Iskorištenje	(140)	(276)
Rezerviranja na dan 31. prosinca	<u>139</u>	<u>231</u>

Troškovi otpremnina i rezervirane obveze Grupe sastoje se od dodatnih rezervacija iznosa bruto otpremnina za zaposlenike kojima će biti raskinut ugovor o radu tijekom 2009. godine iz poslovno uvjetovanih razloga.

7 Ostali troškovi

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna Ispravljeno
Usluge održavanja	369	392
Troškovi promidžbe	287	275
Najamnina	187	128
Prodajne naknade	129	142
Ugovori o djelu	89	49
Poštanski troškovi	68	54
Troškovi obrazovanja i savjetovanja	56	86
Ostali porezi i doprinosi	56	56
Rezerviranja za naknade i rizike (bilješka 22)	42	84
Dnevnice i ostali putni troškovi	25	23
Neotpisana vrijednost rashodovane ili otuđene dugotrajne imovine	7	18
Ostali operativni troškovi	210	248
	<u>1.525</u>	<u>1.555</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

8 Porez

a) *Porez na dobitak*

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Porez tekuće godine	620	607
Odgođeni porezni trošak	12	9
Porez	<u>632</u>	<u>616</u>

b) *Uskladba poreza na dobitak i porezne stope*

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Dobitak prije poreza	<u>2.942</u>	<u>3.089</u>
Porez od 20% (domaća stopa)	588	618
<i>Neoporezivi prihod:</i>		
Primljene dividende i poticaji za obrazovanje	(3)	(1)
Ispravak vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja	(3)	(3)
Raspuštanje umanjenja ulaganja u zajedničke pothvate	-	(27)
Ostalo	(11)	(3)
<i>Utjecaj porezno nepriznatih rashoda:</i>		
Troškovi reprezentacije	5	5
Učinci porezne kontrole (bilješka 19)	11	-
Ispravak vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja	18	7
Ostali porezno nepriznati troškovi	15	11
Odgođeni porezni trošak	<u>12</u>	<u>9</u>
Porez	<u>632</u>	<u>616</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

8 Porez (nastavak)

Dijelovi i kretanja odgođenih porezne imovine i obveza su sljedeći:

	2008. godina	Terećenje u račun dobiti i gubitka	2007. godina
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
<i>Odgođena porezna imovina</i>			
Umanjenje vrijednosti dugotrajne materijalne imovine	21	(5)	26
Razgraničenje prihoda od priključnih pristojbi	19	(5)	24
Ostalo	20	(2)	22
Ukupno odgođena porezna imovina	<u>60</u>	<u>(12)</u>	<u>72</u>

Odgođeno porezno sredstvo Grupe se javlja s naslova umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme kao rezultat činjenice da 395 milijuna kuna umanjenja vrijednosti iz 2001. godine nije bilo porezno priznato u 2001. godini. Od tog iznosa, 290 milijuna kuna postalo je porezno priznato u razdoblju od 2002. godine do 2008. godine, a preostalih 105 milijuna kuna će biti porezno priznato u narednim razdobljima.

Grupa je priznala odgođenu poreznu imovinu sa temelja priznavanja prihoda od priključnih pristojbi u ranijim razdobljima na koje je plaćen porez, a zbog odgađanja tih prihoda na razdoblje vijeka pružanja usluga korisnicima za potrebe izvješćivanja.

U Hrvatskoj ne postoji formalan postupak za potvrđivanje konačnog iznosa poreza prilikom podnošenja poreznih prijave za porez na dobitak i PDV. Međutim, porezna obveza podliježe kontroli odgovarajućih poreznih organa u bilo kojem trenutku u naredne tri godine nakon završetka porezne godine u kojoj su porezne prijave podnesene. Ograničenje od tri godine počinje s godinom koja slijedi nakon godine u kojoj je predana porezna prijava, npr. 2009. godina za poreznu obvezu za 2008. godinu. Brojanje tri godine ponovo počinje bilo kojim činom poreznih organa kojemu je namjera naplata poreza, kamate ili kazne do isteka apsolutne zastare od 6 godina.

9 Zarade po dionici

Osnovne zarade po dionici izračunavaju se dijeljenjem dobiti pripisive redovnim dioničarima Društva s vaganim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom razdoblja.

Razrijeđene zarade po dionici izračunavaju se podjelom dobiti pripisive redovnim dioničarima Društva s vaganim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom razdoblja uvećanim za vagani prosječni broj redovnih dionica koje bi bile izdane konverzijom svih razrijeđivih potencijalnih redovnih dionica u redovne dionice.

Slijede podaci o dobiti i dionicama korištenim za izračun osnovnih i razrijeđenih zarada po dionici:

	2008. godina	2007. godina
Dobit godine pripisiva redovnim dioničarima Društva u milijunima kuna	<u>2.310</u>	<u>2.473</u>
Vagani prosječni broj redovnih dionica za osnovnu zaradu po dionici	<u>81.888.535</u>	<u>81.888.535</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

10 Nematerijalna imovina

	Licence i koncesije milijuni kuna	Softver milijuni kuna	Ostala imovina milijuni kuna	Investicije u tijeku milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Nabavna vrijednost					
Stanje 1. siječnja 2007. godine	552	1.292	22	102	1.968
Povećanja	1	23	1	197	222
Prijenosi	16	123	4	(143)	-
Prijenosi sa i na materijalnu imovinu	-	-	-	4	4
Smanjenja	(1)	(5)	(1)	(12)	(19)
Stanje 31. prosinca 2007. godine	568	1.433	26	148	2.175
Povećanja	-	73	24	185	282
Prijenosi	55	180	41	(276)	-
Prijenosi sa i na materijalnu imovinu	-	-	-	22	22
Smanjenja	(15)	(176)	-	-	(191)
Stanje 31. prosinca 2008. godine	608	1.510	91	79	2.288
Akumulirana amortizacija					
Stanje 1. siječnja 2007.	244	586	12	-	842
Amortizacija tekuće godine	74	252	4	-	330
Umanjenje imovine	4	-	-	12	16
Smanjenja	(1)	(3)	(2)	(12)	(18)
Prijenosi	(2)	2	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2007. godine	319	837	14	-	1.170
Amortizacija tekuće godine	69	251	12	-	332
Umanjenje imovine	2	-	-	-	2
Prijenosi sa i na materijalnu imovinu	1	2	-	-	3
Smanjenja	(19)	(172)	-	-	(191)
Prijenosi	(3)	3	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2008. godine	369	921	26	-	1.316
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Stanje 31. prosinca 2007. godine	249	596	12	148	1.005
Stanje 31. prosinca 2008. godine	239	589	65	79	972

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

10 Nematerijalna imovina (nastavak)

U dugotrajnu nematerijalnu imovinu Grupe na dan 31. prosinca 2008. godine uključena je neto knjigovodstvena vrijednost GSM i UMTS koncesija u iznosu od 8 milijuna kuna i 108 milijuna kuna (2007.: 18 milijuna kuna i 115 milijuna kuna). GSM i UMTS koncesije se amortiziraju u razdoblju od 10 godina (počevši od rujna 1999. godine) i 20 godina (počevši od lipnja 2005. godine).

Investicije u tijeku uglavnom predstavljaju ulaganja u softver i licence.

Povećanje nematerijalne imovine

Značajnija povećanja nematerijalne imovine u izvještajnom razdoblju u Grupi odnose se na nadogradnju sistemskog softvera za IPTV u iznosu od 18 milijuna kuna, nadogradnju IT softvera i IT usluge u iznosu od 54 milijuna kuna, te ulaganja u nematerijalnu imovinu koja se odnosi na mrežu i infrastrukturu u iznosu od 19 milijuna kuna i ulaganja u projekte u iznosu od 10 milijuna kuna.

Gubitak od umanjenja vrijednosti

Tijekom 2008. godine Grupa je umanjila vrijednost nematerijalne imovine u iznosu od 2 milijuna kuna (2007.: 16 milijuna kuna) koja se uglavnom odnosi na licence za prijenos podataka zbog prelaska na naprednu tehnologiju. Nadoknadivi iznos ovih licenci jednak je njihovoj fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, a određen je na temelju najboljih raspoloživih informacija kako bi odrazio iznos koji bi Grupa mogla ostvariti prodajom ove imovine u transakciji između poznatih i voljnih strana, nakon umanjenja za troškove otuđenja.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

11 Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište i građevinski objekti milijuni kuna	Telekom postrojenja i oprema milijuni kuna	Alati, vozila IT i uredska oprema milijuni kuna	Investicije u tijeku milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Nabavna vrijednost ili procjena					
Stanje 1. siječnja 2007. godine	1.627	8.659	847	407	11.540
Povećanja	22	353	35	616	1.026
Prijenosi	77	322	66	(465)	-
Prijenosi na nematerijalnu imovinu	-	-	-	(4)	(4)
Ispravci iz klasifikacije prošlih godina	-	12	-	-	12
Smanjenja	(3)	(89)	(45)	(3)	(140)
Stanje 31. prosinca 2007. godine	1.723	9.257	903	551	12.434
Povećanja	14	446	54	828	1.342
Prijenosi	66	399	63	(528)	-
Prijenosi na nematerijalnu imovinu	-	-	-	(22)	(22)
Smanjenja	(13)	(128)	(54)	(4)	(199)
Stanje 31. prosinca 2008. godine	1.790	9.974	966	825	13.555
Akumulirana amortizacija					
Stanje 1. siječnja 2007. godine	546	4.273	476	1	5.296
Amortizacija tekuće godine	109	802	121	-	1.032
Umanjenje imovine	-	54	-	3	57
Smanjenja	(1)	1	-	-	-
Ispravci iz klasifikacije prošlih godina	-	12	-	-	12
Smanjenja	(1)	(78)	(37)	-	(116)
Stanje 31. prosinca 2007. godine	653	5.064	560	4	6.281
Amortizacija tekuće godine	86	825	103	-	1.014
Umanjenje imovine	-	10	-	5	15
Smanjenja	(9)	(126)	(45)	(3)	(183)
Stanje 31. prosinca 2008. godine	730	5.773	618	6	7.127
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Stanje 31. prosinca 2007. godine	1.070	4.193	343	547	6.153
Stanje 31. prosinca 2008. godine	1.060	4.201	348	819	6.428

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

11 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

U investicije u tijeku Grupe su uključeni rezervni dijelovi u vrijednosti 55 milijuna kuna (2007.: 43 milijuna kuna), umanjeno za rezerviranja 3 milijuna kuna (2007.: 3 milijuna kuna).

Početakom 2001. godine HT d.d. je uložio dodatne napore koji su rezultirali legaliziranjem zemljišta i zgrada koje su prenesene iz HPT-a nakon odvajanja 10. srpnja 1998. godine a aktivnosti upisa vlasništva su formalno još uvijek u tijeku.

Grupa ne posjeduje značajne nekretnine, postrojenja i opremu pripremljenu za rashod niti imovinu koju ne koristi.

Gubitak od umanjenja vrijednosti

Tijekom 2008. godine Grupa je umanjila vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 15 milijuna kuna (2007.: 57 milijuna kuna), a koje se odnosi na opremu za podatkovnu mrežu I IP terminalnu opremu zbog prelaska na naprednu tehnologiju. Nadoknadiivi iznos ove opreme jednak je njenoj fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, a određen je na temelju najboljih raspoloživih informacija kako bi odrazio iznos koji bi Grupa mogla ostvariti prodajom ove imovine u transakciji između poznatih i voljnih strana, nakon umanjenja za troškove otuđenja.

Smanjenje nekretnina, postrojenja i opreme

Rashod nekretnina, postrojenja i opreme Grupe većim dijelom se odnosi na rashod zemljišta i građevinskih objekata u iznosu od 13 milijuna kuna, na rashod telekomunikacijske opreme i postrojenja u iznosu od 128 milijuna kuna, te starih alata, IT i uredske opreme u iznosu od 54 milijuna kuna (iznosi su izraženi kao nabavna vrijednost).

Vlasništvo nad distribucijsko-telekomunikacijskom infrastrukturom

Iako je imovina (uključujući telekomunikacijsku kanalizaciju kao dio telekomunikacijske mreže) stečena prijenosom od pravnog prethodnika Društva, javne tvrtke HPT, putem „Zakona o razdvajanju Hrvatske pošte i telekomunikacija“ i uložena u temeljni kapital pri stvaranju Društva od strane Republike Hrvatske 1. siječnja 1999. godine, u skladu s ostalim hrvatskim zakonima, dio mreže Društva smatran nekretninama, a koji je poznat pod nazivom distributivna telekomunikacijska kanalizacija (DTK) nema svu potrebnu dokumentaciju (građevinske dozvole, uporabne dozvole i sl.), a njezin veći dio nije upisan u zemljišnim knjigama što bi moglo biti značajno pri dokazivanju vlasništva trećim stranama. Postoje događaji neovlaštenog ulaska u kanalizacijske sustave Društva od strane konkurenata i određene tražbine nad vlasništvom te imovine od strane lokalnih organa vlasti (Grad Zagreb predstavlja najveći problem) koji mogu imati materijalan utjecaj na konsolidirana financijska izvješća u slučaju da T-HT ne bude u mogućnosti dokazati svoja vlasnička prava na neki dio DTK-a.

T-HT je oformio sektor za dokumentaciju i telekomunikacijsku infrastrukturu čija je odgovornost osigurati da sva imovina bude propisno legalizirana, dokumentirana i da sva potrebna dokumentacija bude dostupna svim zainteresiranim odjelima i organima vlasti. Ovaj proces je spor i složen jer ne ovisi samo o Društvu nego i o državnim i lokalnim vlastima. Tijekom 2008., 2007. i 2006. godine, aktivnosti Društva bile su usmjerene na potpisivanje ugovora o pravu puta s lokalnim vlastima i ugovora o korištenju cestovnog zemljišta s Hrvatskim cestama i Županijskim upravama za ceste. Zaključeni su ugovori o služnosti s gradovima Rijekom, Dubrovnikom, Varaždinom, Čakovcem, Gospićem, Požegom, Pulom, Bjelovarom, Slavonskim Brodom, Krapinom i drugim manjim gradovima i zajednicama. Nadalje, ugovori o korištenju cestovnog zemljišta sklopljeni su s Hrvatskim cestama i Županijskim upravama za ceste, pokrivajući većinu mreže koja prolazi cestovnim zemljištem (sa 15 od ukupno 21 županije).

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak) Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

11 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Vlasništvo nad distribucijsko-telekomunikacijskom infrastrukturom (nastavak)

Ukupno je u razdoblju od 2006. do 2008. godine upisano u zemljišne knjige 2.300 km cesta u gradovima, 6.700 km županijskih cesta i 2.250 km ostalih cesta u Hrvatskoj kojima upravljaju Hrvatske ceste. Dakle, situacija s dokumentacijom znatno se poboljšala.

Proces legalizacije ubrzat će se primjenom novog Zakona o elektroničkim komunikacijama koji će obvezati lokalnu upravu i ostale vlasnike zemljišta koja se koriste za izgradnju telekomunikacijske infrastrukture da daju društvu pravo puta ukoliko se ne može postići neko drugo rješenje. Novi Zakon o elektroničkim komunikacijama stupio je na snagu 1. srpnja 2008. godine.

Novi Zakon o elektroničkim komunikacijama obradio je ovo pitanje u velikoj mjeri sukladno s Memorandumom o razumijevanju (pogledati niže). Međutim, moguće su poteškoće i izazovi tijekom postupka donošenja podzakonskih akata vezanih uz Zakon o elektroničkim komunikacijama od strane Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije. U prosincu 2008. godine, Agencija je donijela Pravilnik o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (NN 154/08, stupa na snagu 6. siječnja 2009. godine) kojim prestaju važiti Uvjeti zajedničke uporabe izgrađene telekomunikacijske kanalizacije, a koji regulira pitanje na sličan način. U prosincu 2008. godine, Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije zaključila je javnu raspravu o Pravilniku o potvrdi i naknadi za pravo puta sukladno Zakonu o elektroničkim komunikacijama. Nacrt Pravilnika definira naknade za pravo puta.

Vezano za ponudu Vlade Republike Hrvatske (Vlada) za prodaju redovnih dionica, Vlada Republike Hrvatske (RH), Društvo i Deutsche Telekom AG su sklopili Memorandum o razumijevanju kako bi razriješili razna pitanja vezana uz Inicijalnu javnu ponudu, uključujući DTK infrastrukturu. Među ostalim se time postavljaju načela na kojima će se temeljiti određivanje naknade za pravo služnosti i zajedničko korištenje DTK-a.

Vlada Republike Hrvatske se obvezala, u okviru svojih ovlaštenja, da će učiniti razumne napore kako bi osigurala odgovarajući pravni i regulatorni okvir u hrvatskom pravnom sustavu što je prije moguće.

Grupa je procijenila i iskazala postojanje rizika, uključujući i pribavljanje pravnog mišljenja o navedenoj situaciji, no kako je ovaj problem vrlo složen, Grupa ne može sa sigurnošću utvrditi vjerojatnost mogućeg ishoda i hoće li ishod rezultirati umanjnjem vrijednosti telekomunikacijske kanalizacije bilo zbog nemogućnosti utvrđivanja prava, ili kao rezultat naknada za pravo služnosti koje se mogu pojaviti, a mogu imati retroaktivni učinak. Zato u ovim konsolidiranim financijskim izvješćima nisu po navedenom napravljena nikakva usklađenja.

Neto knjigovodstvena vrijednost telekomunikacijske kanalizacije Društva na dan 31. prosinca 2008. godine iznosi 857 milijuna kuna (2007. godine: 856 milijuna kuna).

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

12 Ulaganja u pridružena društva

Neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja u pridružena društva uključuje:

	2008. godina Nerevidirano milijuni kuna	2007. godina Revidirano milijuni kuna
HP d.o.o. Mostar	2	2
Stanje 31. prosinca	<u>2</u>	<u>2</u>

HT d.d. u pridruženom društvu HP d.o.o. Mostar sa sjedištem u Republici Bosni i Hercegovini posjeduje vlasnički udio od 30,29%. Osnovna djelatnost pridruženog društva je pružanje poštanskih usluga.

Promjene ulaganja u pridružena društva Grupe tijekom godine bile su kako slijedi:

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
<i>Neto knjigovodstvena vrijednost</i>		
Stanje 1. siječnja	2	99
Reklasifikacija u zajedničke pothvate	-	(97)
Udjel u dobitku od ulaganja u pridružena društva	1	2
Umanjenje vrijednosti ulaganja u pridružena društva	(1)	(2)
Stanje 31. prosinca	<u>2</u>	<u>2</u>

Skraćeni prikaz udjela Grupe u kumulativnim financijskim informacijama pridruženih društava je kako slijedi:

	2008. godina Nerevidirano milijuni kuna	2007. godina Revidirano milijuni kuna
<i>Udio u bilanci pridruženih društava:</i>		
Kratkotrajna imovina	15	22
Dugotrajna imovina	39	40
Kratkoročne obveze	(4)	(13)
Dugoročne obveze	(19)	(18)
Neto imovina	<u>31</u>	<u>31</u>
<i>Udio u prihodima i dobiti pridruženih društava:</i>		
Prihodi	33	17
Dobitak	<u>1</u>	<u>2</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

13 Ulaganja u zajedničke pothvate

Neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja u zajedničke pothvate uključuju:

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
HT d.o.o. Mostar	365	348
Na dan 31. prosinca	<u>365</u>	<u>348</u>

Udio Grupe u nerevidiranom poslovnom rezultatu za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine društva Hrvatske telekomunikacije d.o.o. Mostar i ispravak rezultata za 2007. godinu od 11 milijuna kuna kao rezultat revizije financijskih izvješća je priznat u računu dobiti i gubitka u iznosu 17 milijuna kuna (2007. 14 milijuna kuna je priznato na temelju nerevidiranih rezultata).

Skraćeni prikaz udjela Grupe u kumulativnim financijskim informacijama zajedničkih ulaganja je kako slijedi:

	2008. godina Nerevidirano milijuni kuna	2007. godina Revidirano milijuni kuna
<i>Udio u bilanci pridruženih društava:</i>		
Kratkotrajna imovina	73	103
Dugotrajna imovina	600	606
Kratkoročne obveze	(115)	(129)
Dugoročne obveze	<u>(85)</u>	<u>(112)</u>
Neto imovina	<u>473</u>	<u>468</u>
<i>Udio u prihodima i dobiti pridruženih društava:</i>		
Prihodi	366	347
Dobitak	<u>6</u>	<u>25</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

14 Ulaganja raspoloživa za prodaju

Dugotrajna ulaganja raspoloživa za prodaju uključuju sljedeće obveznice:

Izdavatelj	Valuta	Kamatna stopa	Dospijeće	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Vlada Republike Hrvatske	HRK	4.75%	8. veljače 2017.	28	33
Ostale vrijednosnice	HRK			9	10
				<u>37</u>	<u>43</u>

Kratkotrajna ulaganja raspoloživa za prodaju uključuju:

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
<i>Udjeli u investicijskim fondovima:</i>		
ZB Plus	53	42
Erste Money	-	26
PBZ Money	-	25
	<u>53</u>	<u>93</u>

Procijenjena fer vrijednost udjela u investicijskim fondovima i obveznica na dan 31. prosinca 2008. godine određena je njihovom tržišnom vrijednošću ponuđenom na sekundarnom tržištu kapitala na dan bilance.

15 Test umanjenja goodwilla

Za testiranje umanjenja vrijednosti, goodwill stečen poslovnim kombinacijama alociran je u jedinicu koja stvara novac T-Com, koja je također i izvještajni segment.

Nadoknadivi iznos jedinice T-Com određen je izračunom vrijednosti u upotrebi korištenjem predviđene novčane tijekove iz financijskih planova koji pokrivaju razdoblje od 4 godine. Diskontna stopa nakon poreza primijenjena na predviđene novčane tijekove je 8,67% (2007.: 7,93%), a novčani tijekovi nakon razdoblja od 4 godine ekstrapolirani su korištenjem stope rasta od 2,2% (2007.: 2,2%).

Izračun vrijednosti u upotrebi za jedinicu T-Com najosjetljiviji je pretpostavke o tržišnoj penetraciji, tržišnom udjelu, regulaciji i diskontnoj stopi.

Vezano uz procjenu vrijednosti u upotrebi jedinice T-Com, menadžment vjeruje kako niti jedna razumno moguća promjena bilo koje gore navedene pretpostavke ne bi uzrokovala značajno veću knjigovodstvenu vrijednost jedinice od njenog nadoknadivog iznosa.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

16 Zalihe

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Trgovačka roba	175	134
Zalihe i rezervni dijelovi	139	96
	<u>314</u>	<u>230</u>

17 Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Potraživanja od kupaca	1.167	1.200
Ostala potraživanja	126	66
	<u>1.293</u>	<u>1.266</u>

Na dan 31. prosinca 2008. godine, analiza starosti potraživanja od kupaca je kako slijedi:

	Ukupno milijuni kuna	Nedospjelo neumanjeno milijuni kuna	Dani dospjeća – neumanjeni				
			< 30 dana milijuni kuna	31-60 dana milijuni kuna	61-90 dana milijuni kuna	91-120 dana milijuni kuna	>120 dana milijuni kuna
2008	1.167	794	225	89	28	17	14
2007	1.200	767	271	61	35	25	41

Za sva nenaplaćena potraživanja od kupaca u zemlji preko 120 dana vrši se vrijednosno usklađenje osim za potraživanja po međunarodnom obračunu za koja se usklađenje vrši prema procjeni naplativosti. Međunarodni obračuni čine većinu dospjelih a neispravljenih potraživanja starijih od 120 dana.

Na dan 31. prosinca 2008. godine, potraživanja u nominalnoj vrijednosti od 883 milijuna kuna (2007.: 878 milijuna kuna) su ispravljena. Kretanja u vrijednosnog usklađenja potraživanja bila su kako slijedi:

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Na dan 1 siječnja	878	836
Zaduženje tijekom godine	466	367
Otpisani iznosi	(461)	(325)
Na dan 31. prosinca	<u>883</u>	<u>878</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

18 Novac i novčani ekvivalenti i oročeni depoziti

a) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti uključeni u izvješće o tijeku novca sastoje se od sljedećih bilančnih iznosa:

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Novac u banci i blagajni	35	161
Oročeni depoziti s dospijećem do 3 mjeseca	5.188	3.206
Novac i novčani ekvivalenti	<u>5.223</u>	<u>3.367</u>

b) Oročeni depoziti s dospijećem preko 3 mjeseca

Oročeni depoziti s dospijećem preko 3 mjeseca nose kamate od 6,30% do 6,80% i Grupa ih ima pravo povući uz najavu od 1 dana. Oročeni depoziti, denominirani u kunama, nalaze se kod sljedećih domaćih banaka:

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Erste Steiermarkische Bank d.d.	135	855
Raiffeisenbank Austria d.d.	50	489
Hrvatska poštanska banka d.d.	26	218
Zagrebačka banka d.d.	2	413
Privredna banka Zagreb d.d.	-	282
Societe Generale - Splitska banka d.d.	-	226
Hypo bank d.d.	-	50
	<u>213</u>	<u>2.533</u>

c) Pregled novca i novčanih ekvivalenata i oročenih depozita po valutama

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
HRK	4.552	5.192
EUR	857	681
USD	27	27
	<u>5.436</u>	<u>5.900</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

19 Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna Ispravljeno
Obveze prema dobavljačima	1.477	1.360
Obveze vezane uz plaće	72	63
PDV i ostali porezi	19	5
Ostale obveze	22	14
	<u>1.590</u>	<u>1.442</u>

U Hrvatskoj ne postoji formalan postupak za potvrđivanje konačnog iznosa poreza prilikom podnošenja poreznih prijava za porez na dobitak i PDV. Međutim, porezna obveza podliježe kontroli odgovarajućih poreznih organa u bilo kojem trenutku u naredne tri godine nakon završetka porezne godine u kojoj su porezne prijave podnesene. Slijedom gore navedenog, porezne obveze Grupe od 2004. godine pa nadalje podložne su poreznom nadzoru. Tijekom 2005. godine porezni organi završili su porezni nadzor poslovanja Društva za razdoblje od 2000. do 2002. godine te kao rezultat nalaza utvrđeni su dodatni porezi i kamate koje Društvo treba podmiriti u iznosu od 92 milijuna kuna. Društvo je uputilo prigovor na zapisnik i žalbu na Rješenje poreznih organa. Tijekom 2007. godine Grupa je rezervirala iznos koji se s razumnom mjerom, očekuje da će biti plaćen. Tijekom 2008. godine okončan je ovaj postupak, te je Društvo platilo 11 milijuna kuna poreznim organima (vidi također bilješku 8).

20 Ostala dugoročna primanja zaposlenih

Ostala dugoročna primanja zaposlenih uključuju naknade za odlazak u mirovinu i jubilarne naknade (temeljem radnog staža). Jednokratni iznos otpremnina ovisi o tome je li zaposlenik zadovoljio sve potrebne uvjete za odlazak u mirovinu, a iznos jubilarne nagrade ovisi o broju godina radnog staža u Grupi. Pravo na naknadu utvrđuje se na temelju odgovarajućih mjesečnih plaća zaposlenih.

Ostala dugoročna primanja zaposlenih utvrđuju se metodom predvidive obveze poslodavca po zaposleniku. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena u pretpostavkama aktuara se priznaju kao prihod/trošak u razdoblju u kojem su nastali.

Kretanja obveza prikazanih u bilanci su sljedeća:

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Obveza na početku godine	201	199
Neto trošak prikazan u računu dobitka i gubitka	14	24
Plaćanje na osnovi pripremljene evidencije	(15)	(21)
Aktuarski (dobici)/gubici	(13)	(1)
Obveza na kraju godine	<u>187</u>	<u>201</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

21 Prihod budućeg razdoblja

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna Ispravljeno
Naknade za priključenje	128	143
Prihod budućeg razdoblja – dugoročni dio	128	143
Unaprijed naplaćeni bonovi	208	190
Naknade za priključenje	35	34
Naknade za pretplatu	23	126
Ostalo	26	28
Prihod budućeg razdoblja – kratkoročni dio	292	378
	420	521

U prosincu 2008. godine Društvo HT d.d. je promijenilo način fakturiranja naknade za pretplatu za privatne korisnike i online usluge. Do prosinca 2008. godine naknada za pretplatu se fakturirala za slijedeći mjesec, dok se sada fakturiranje naknade za pretplatu odnosi na tekući mjesec. Naknada za pretplatu za podatkovne, veleprodajne i mobilne usluge fakturira se za slijedeći mjesec. Prihod od naknada za konekciju priznaje kroz buduća razdoblja ovisno o prosječnom korisnom vijeku trajanja pojedinačne linije kupca.

22 Rezerviranja

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Stanje 1. siječnja	90	95
Povećanja	22	40
Iskorištenje	(7)	(42)
Ukidanje	-	(3)
Stanje 31. prosinca	105	90

Na dan 31. prosinca 2008. godine Grupa ima rezerviranja za nekoliko sudskih sporova i tužbi za koje je Uprava ocijenila da je vjerojatno da će u budućnosti biti riješene protiv Grupe.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

23 Dionički kapital

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
81.888.535 redovnih dionica nominalne vrijednosti 100 kuna po dionici	<u>8.189</u>	<u>8.189</u>

Broj izdanih dionica ostao je nepromijenjen u razdoblju između 1. siječnja 1999. godine i 31. prosinca 2008. godine.

24 Zakonske rezerve

Zakonske rezerve predstavljaju rezerve propisane Zakonom o trgovačkim društvima u iznosu od 5% dobitka tekuće poslovne godine, sve dok te rezerve ne dosegnu visinu od 5 % temeljnog kapitala. Zakonske rezerve koje ne prelaze navedeni iznos mogu se koristiti samo za pokrivanje gubitaka iz tekuće ili prethodnih godina. Ako zakonske rezerve društva iznose više od 5 % temeljnog kapitala, tada se mogu koristiti i za povećanje temeljnog kapitala Društva.

25 Usklađenje promjena glavnice

	Dionički kapital milijuni kuna	Zakonske rezerve milijuni kuna	Rezerva iz tržišne vrijed. milijuni kuna	Zadržani dobitak milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Stanje 1. siječnja 2007. godine	<u>8.189</u>	<u>403</u>	<u>12</u>	<u>4.127</u>	<u>12.731</u>
Ispravak zbog prikaza troškova neiskorištenog godišnjeg odmora zaposlenika	-	-	-	(34)	(34)
Stanje 1. siječnja 2007. godine, ispravljeno	8.189	403	12	4.093	12.697
Raspodjela neto dobitka	-	6	-	(6)	-
Isplaćene dividende	-	-	-	(2.617)	(2.617)
Ukupno priznati prihodi i rashodi za godinu	-	-	(10)	2.473	2.463
Stanje 31. prosinca 2007. godine	<u>8.189</u>	<u>409</u>	<u>2</u>	<u>3.943</u>	<u>12.543</u>
Isplaćena dividenda	-	-	-	(2.421)	(2.421)
Ukupno priznati prihodi i rashodi za godinu	-	-	(3)	2.321	2.318
Stanje 31. prosinca 2008. godine	<u>8.189</u>	<u>409</u>	<u>(1)</u>	<u>3.843</u>	<u>12.440</u>

Glavna Skupština Društva izglasala je travnju 2008. godine isplatu dividende iz neto dobiti Društva za 2007. godinu u iznosu od 2.421 milijun kuna (29,56 kuna po dionici) koja je isplaćena u svibnju 2008. godine. (2007: 2.617 milijuna kuna, 31,96 kuna po dionici). U veljači 2009. godine Uprava je predložila dividendu u iznosu od 2.457 milijuna kuna (29,99 kuna po dionici). 1.051 milijuna kuna isplatit će se kao predujam dividende po odobrenju Nadzornog odbora, dok će se 1.406 milijuna kuna isplatiti iz dobiti tekućeg razdoblja i zadržane dobiti po odobrenju Skupštine.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

26 Ostale ukalkulirane obveze

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Varijabilni dio naknada zaposlenicima	86	37
Neiskorišteni godišnji odmor	33	27
Budžet za uređaje	37	25
Program nagrađivanja vjernosti korisnika	32	21
Ukalkulirana porezna obveza	-	39
Ostalo	4	-
	<u>192</u>	<u>149</u>

27 Ugovorne obveze

a) Ugovorne obveze za operativni najam

Grupa ima ugovorne obveze po ugovorima o operativnom najmu zgrada, opreme i automobila.

Trošak operativnog najma sastoji se od sljedećeg:

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Trošak tekuće godine (bilješka 4)	<u>203</u>	<u>128</u>

Iznos budućih minimalnih obveza po ugovorima o operativnom najmu koji se ne mogu otkazati, a sklopljeni su za razdoblje duže od jedne godine, na dan 31. prosinca je sljedeći:

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Unutar jedne godine	134	124
Između 2 i 5 godina	494	445
Iznad 5 godina	<u>466</u>	<u>494</u>

Ugovori se prvenstveno odnose na najam nekretnina i vozila.

b) Ugovorne obveze za kapitalna ulaganja

Na dan 31. prosinca, Grupa ima ugovorne obveze za kapitalna ulaganja kako slijedi:

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Nematerijalna imovina	117	46
Nekretnine, postrojenja i oprema	<u>264</u>	<u>305</u>
	<u>381</u>	<u>351</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak) Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

28 Potencijalne obveze

a) *Sudski sporovi*

U vrijeme sastavljanja ovih konsolidiranih financijskih izvješća postoji nekoliko neriješenih pravnih slučajeva protiv Grupe. Po mišljenju Uprave, rješavanje tih tužbi neće imati materijalno značajan negativan utjecaj na financijski položaj Grupe osim za određene tužbene zahtjeve za koja su napravljena rezerviranja (vidi bilješku 22) i osim za tužbe gdje se ne može predvidjeti ishod.

Konkurent VIPnet d.o.o. podnio je pritužbu Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja zbog okvirnih ugovora koje je su T-HT i T-Mobile Hrvatska d.o.o. sklopili sa svojim ključnim i velikim poslovnim korisnicima koji navodno sadrže odredbe koje sprečavaju tržišno natjecanje. Agencija je pokrenula postupak za ocjenu usklađenosti okvirnih ugovora i dodataka sa Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja. Grupa je dostavila Agenciji sve tražene okvirne ugovore i dodatke, kao i pretplatničke ugovore od 1. siječnja 2003. godine nadalje. Agencija je pokrenula administrativni postupak kako bi ocijenila jesu li T-HT i T-Mobile zloupotrijebili vladajući položaj sklapanjem navedenih okvirnih ugovora. Dana 12. srpnja 2007. godine, Agencija je donijela rješenje kojim se utvrđuje kako su T-HT i T-Mobile zloupotrijebili vladajući položaj sklapanjem ovih okvirnih ugovora. Agencija je naredila promjenu nekih odredbi u nekoliko pregledanih okvirnih ugovora. Iako je ovom zahtjevu udovoljeno, T-HT i T-Mobile su koristili svoje pravo da ovaj slučaj prijavi Upravnom sudu. U Odluci je, među ostalim, navedeno da će Agencija započeti postupak pred Prekršajnim sudom protiv društva T-HT i T-Mobile da bi se utvrdilo je li počinjen prekršaj, a ako je počinjen, da bi se utvrdila kazna. Postupak je započet. Društva su podnijela prvi zapisnik koji sadrži pisanu obranu i očekuju prvo saslušanje pred Prekršajnim sudom do proljeća ove godine. Kazna za kršenje Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja može iznositi do 10% godišnjih prihoda T-HT-a i T-Mobile-a.

Sličnu pritužbu glede okvirnih ugovora podnio je u lipnju 2006. godine Hrvatskoj agenciji za telekomunikacije (Hrvatskoj Agenciji za poštu i komunikacije prema zakonu iz 2008. godine) konkurent u fiksnoj telefoniji Optima Telekom d.o.o. Agencija je navedeni slučaj predala na razmatranje Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitka kako bi ono ocijenilo je li došlo do prekršaja. Odluka inspektora za telekomunikacije još nije donesena, te nije postignut nikakav pomak u ovom slučaju. Potrebno je naglasiti kako bi kazna za povredu Zakona o telekomunikacijama mogla iznositi između 1% i 5% ukupnog godišnjeg prihoda poslovnog segmenta T-Com. Kazna, obračunata na osnovi 1% godišnjeg prihoda za promatrano razdoblje iznosila bi do 50 milijuna kuna.

T-HT i T-Mobile snažno brane obje ranije navedene situacije. U Hrvatskoj ne postoji praksa materijalno značajnih podmirjenja niti prema Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja niti zbog prekršaja. Radi nepostojanja relevantne sudske prakse te zbog činjenice da su oba procesa u tijeku, Grupa nije u mogućnosti utvrditi vjerojatnost mogućeg ishoda, no ipak vjeruje kako bi eventualni troškovi podmirjenja bili znatno manji nego ranije navedene maksimalne kazne.

b) *Metoda obračuna javnih govornih usluga i sudski postupak zbog kršenja Zakona o zaštiti potrošača*

Državni inspektorat Republike Hrvatske (nadalje: Državni inspektorat) započeo je 29. siječnja 2004. godine inspekcijski postupak u vezi s primjenom odredbi Zakona o zaštiti potrošača, a vezano uz metodu obračuna javnih govornih usluga. Grupa vjeruje kako je suština ove istrage prebačena na sudski postupak zbog kršenja Zakona o zaštiti potrošača, dok su stranke u sporu iste.

Nije bilo značajnijeg napretka po tom pitanju od sredine 2004. godine i Društvo vjeruje da će slučaj prijeći u relativnu zastaru. Osim toga, novi Pravilnik o telekomunikacijskim uslugama koji je stupio na snagu sa danom 1. siječnja 2005. godine nalaže Društvu uvođenje najmanje jednog tarifnog paketa koji će imati metodu obračuna od 1 sekunde.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

28 Potencijalne obveze (nastavak)

b) Metoda obračuna javnih govornih usluga i sudski postupak zbog kršenja Zakona o zaštiti potrošača (nastavak)

Odmah nakon stupanja na snagu Pravilnika o telekomunikacijskim uslugama, Društvo je uvelo novi tarifni sustav koji se temelji na obračunskoj jedinici od jedne sekunde. To značajno umanjuje navedeni rizik budući novi Pravilnik ne zabranjuje tarifne pakete sa metodom obračuna dužom od 1 sekunde što je bilo predmetom pregleda Državnog inspektorata.

Trenutno je Društvo u sudskom postupku zbog navodnog kršenja Zakona o zaštiti potrošača. Tužitelji su privatni korisnici usluga Društva (kao i Društvo za zaštitu potrošača) te tvrde kako su mjesečne pristupne naknade iz korisničkih ugovora nepravdne te u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti potrošača. Tužitelji također, slično kao u gore opisanom slučaju koji se vodi pred Državnim inspektoratom, osporavaju obračunsku jedinicu Društva od 60 sekundi. Društvo je obaviješteno da je oko 42.000 korisnika potpisalo kolektivnu punomoć u ovom predmetu 2003. godine te je moguće da se Društvo suoči s više tisuća dodatnih tužbi po sličnoj osnovi, iako pravni savjetnici Društva predviđaju da bi mnogi od tih tužbenih zahtjeva bili nevaljani. Pravni savjetnici Društva predviđaju da bi najveća moguća izloženost prema 42.000 tužitelja mogla iznositi približno 150 milijuna kuna uključujući kamate. Izloženost bi mogla biti i veća ukoliko bi se novi korisnici pridružili ovoj tužbi, ukoliko bi se produljilo razdoblje u kojemu je moguće podnijeti tužbeni zahtjev, ili ukoliko bi Društvo bilo dužno platiti dodatne kamate osim onih koje su predviđene. Društvo je u vrijeme podnošenja tužbe imalo približno 1.350.000 korisnika.

Društvo snažno osporava valjanost tužbi i namjerava se žaliti na izrečenu presudu. Društvu je savjetovano da će žalba biti usvojena. Uprava i pravni savjetnici Društva smatraju ovu tužbu neosnovanom i da je Društvo naplaćivalo naknade korisnicima u skladu s tada važećim Ugovorom o koncesiji koji je odobrila Vlada Republike Hrvatske i smatraju da je vjerojatnost suprotnog rješenja u ovom slučaju neznatna. Nadalje, cijene su naknadno potvrđene od strane Regulatora u travnju 2007. godine bez primjedbi.

Dana 12. travnja 2007. godine Općinski sud u Zagrebu donio je presudu protiv Društva, a u korist šest tužitelja koja bi rezultirala potencijalnom izloženosti Društva u iznosu od 12 tisuća kuna za tuženo razdoblje uključujući i kamate do dana 30. lipnja 2007. godine. Otkako je presuda donesena, četiri člana Udruge potrošača podnijela su pojedinačne tužbe temeljene na istoj osnovi kao i nepravomoćna presuda po sudskom postupku zbog kršenja Zakona o zaštiti potrošača. I Društvo i Državno odvjetništvo uložili su prigovor na tužbe. Društvo vjeruje kako se o pojedinačnim tužbama ne može niti raspravljati sve dok je suština slučaja još žalba u sudskom postupku zbog kršenja Zakona o zaštiti potrošača.

Tijekom spora i nakon donošenja pisane presude, sve stranke u sporu (tužitelj – Društvo za zaštitu potrošača, općinski državni odvjetnik koji zastupa Republiku Hrvatsku i Društvo) predale su žalbe Županijskom sudu.

Sredinom rujna 2007. godine Društvu za zaštitu potrošača odbijen je zahtjev za odgađanjem izvršenja HANFA-ine odluke o odobrenju Prospekta, kao i zahtjev Općinskom sudu u Zagrebu za privremenom zabranom Republici Hrvatskoj i Društvu prikupljanja početnih javnih ponuda za obične dionice i ugovore o depozitu. 20. rujna 2007. godine Društvo za zaštitu potrošača podnijelo je Upravnom sudu Republike Hrvatske dvije tužbe protiv HANFA-e tražeći poništenje odobrenja Prospekta, uključujući uputu za obnavljanje postupka. Početkom siječnja 2009. godine T-HT je primio obavijest svog vanjskog odvjetnika kako je Upravni sud Republike Hrvatske odbacio obje tužbe.

Odvjetnici T-HT-a ostaju pri čvrstom vjerovanju kako će Prizivni sud odbaciti presudu Općinskog suda u Zagrebu od 12. travnja 2007. godine pod uvjetom da predmet preuzme neutralan sudac i izostanu utjecaji koji nisu pravne prirode.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

28 Potencijalne obveze (nastavak)

c) *Spor o vlasništvu nad telekomunikacijskom kanalizacijom (DTK) s gradom Zagrebom*

Vežano uz telekomunikacijsku infrastrukturu navedenu u okviru nekretnina, postrojenja i opreme (vidi bilješku 11), dana 16. rujna 2008. godine društvo Zagreb digitalni grad d.o.o. koji je podružnica Zagrebačkog Holdinga d.o.o. (ZHSDG) podnijelo je tužbu protiv Društva. ZHSDG navodi da je Grad Zagreb vlasnik DTK na području grada Zagreba i traži plaćanje iznosa od 120 milijuna kuna uvećanog za kamatu.

Tužba se temelji na odlukama usvojenim od strane Skupštine grada Zagreba tijekom 2006. i 2007. godine prema kojima je DTK definirana kao komunalna infrastruktura u vlasništvu grada Zagreba. Društvo je ove odluke stavilo pred Ustavni Sud i podnijelo tužbu Trgovačkom Sudu u Zagrebu u kojoj se traži da se ugovori zaključeni između ZHSDG i ostalih operatora koji se temelje na spomenutim zakonima proglašene nepravomoćnima. Pravni postupak je još u tijeku.

Odvjetnik kojeg je Društvo angažiralo u slučaju s ZHSDG te koji Društvo zastupa i u slučaju pred Ustavnim i Trgovačkim sudom, čvrsto je uvjeren da presuda neće biti riješena u korist ZHSDG niti u dijelu koji se odnosi na vlasništvo nad DTK, ni u dijelu koji se odnosi na plaćanje od 120 milijuna kuna, ukoliko se presuda bude temeljila na zakonskom okviru Republike Hrvatske. U ožujku 2008. godine Hrvatska Agencija za poštu i elektroničke komunikacije (ranije HAT, sada HAKOM) objavila je Uvjete zajedničke uporabe izgrađene telekomunikacijske kanalizacije (DTK) koji daje pravila vežano uz (i) razjašnjenje sadašnjeg stanja i (ii) eliminiranje budućih nedoumica vežano uz zajedničko korištenje DTK. Ukoliko se ovi uvjeti budu pravilno primjenjivali, uvesti će red vežano uz ovaj slučaj.

Vežano za gore navedene slučajeve Grupa nije izvršila rezervacije u konsolidiranim financijskim izvješćima.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

29 Transakcije s povezanim strankama

Poslovni odnosi navedeni u sljedećim tablicama prvenstveno se odnose na društva u vlasništvu društva Deutsche Telekom AG (DTAG). Grupa ulazi u poslovne odnose u normalnom tijeku posla po uobičajenim tržišnim uvjetima. Ovi poslovni odnosi uključuju slanje i primanje međunarodnog prometa prema i od navedenih društava tijekom godine koja je završila na dan 31. prosinca 2008. i 2007. godine. Nadalje, društvo DTAG i T-Mobile Njemačka je pružilo intelektualne usluge Grupi u vrijednosti od 36 milijuna kuna (2007.: 42 milijuna kuna).

Glavne transakcije s povezanim poduzećima tijekom 2008. i 2007. godine uključuju:

	Prihodi 2008. godina	Prihodi 2007. godina	Troškovi 2008. godina	Troškovi 2007. godina
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
<i>Povezano društvo:</i>				
Deutsche Telekom AG, Njemačka	24	29	13	9
HT Mostar, Bosna i Hercegovina	47	30	73	54
T-Mobile, Njemačka	27	2	17	18
Ostali	64	55	57	85
Ukupno međunarodni obračuni	162	116	160	166
Deutsche Telekom AG, Njemačka	-	-	54	36
T-Systems Enterprise services, Njemačka	-	-	4	3
Ostali	-	-	-	1
Ukupno usluge	-	-	58	40
T-Systems Enterprise services, Njemačka	-	-	-	8
Deutsche Telekom AG, Njemačka	-	-	-	2
Ostali	-	-	1	3
Ukupno ugovorne obveze	-	-	1	13
Ukupno povezana društva	162	116	219	219

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

29 Transakcije s povezanim strankama (nastavak)

Bilanca uključuje stanja i transakcije s ovisnim društvima kako slijedi:

	Potraživanja 2008. godina milijuni kuna	Potraživanja 2007. godina milijuni kuna	Obveze 2008. godina milijuni kuna	Obveze 2007. godina milijuni kuna
<i>Povezano društvo:</i>				
Deutsche Telekom AG, Njemačka	5	3	1	1
HT Mostar, Bosna i Hercegovina	16	13	20	30
T-Mobile, Njemačka	3	4	41	40
Ostali	16	17	78	69
Ukupno međunarodni obračuni	40	37	140	140
Deutsche Telekom AG, Njemačka	-	-	9	9
T-Systems Enterprise services, Njemačka	-	-	3	10
Ostali	-	-	1	1
Ukupno međukompanijske usluge	-	-	13	20
Ukupno povezana društva	40	37	153	160

Grupa posluje u Republici Hrvatskoj na tržištu telekomunikacijskih usluga. Kao rezultat ovakve strateške pozicije Grupe unutar hrvatskog gospodarstva, značajan dio poslovanja obavlja se s Vladom Republike Hrvatske, njenim odjelima i agencijama te društvima u vlasništvu Republike Hrvatske.

Grupa pruža telekomunikacijske usluge Vladi Republike Hrvatske, njenim odjelima i agencijama te društvima u vlasništvu Republike Hrvatske pod uobičajenim komercijalnim uvjetima koji nisu povoljniji od uvjeta danih drugim kupcima. Telekomunikacijske usluge pružene Vladi Republike Hrvatske, njenim odjelima i agencijama te društvima u vlasništvu Republike Hrvatske ne predstavlja značajan dio prihoda Grupe.

Naknade članovima Nadzornog Odbora

Društvo je utvrdilo naknadu članovima Nadzornog odbora na način da predsjednik Nadzornog Odbora prima naknadu u iznosu od 1,5 prosječne plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada zamjeniku predsjednika iznosi 1,25 prosječne plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu dok članovi Nadzornog Odbora dobivaju naknadu u iznosu od jedne prosječne plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Sukladno politici DTAG-a, predstavnici DTAG-a ne dobivaju naknadu za članstvo u Nadzornom Odboru.

Tijekom 2008. godine Društvo je isplatilo ukupan iznos od 0,6 milijuna kuna (2007. godine: 0,3 milijuna kuna) članovima Nadzornog Odbora. Društvo nije dalo kredite članovima Nadzornog Odbora.

Naknade isplaćene ključnim članovima menadžmenta

Ukupan iznos naknada ključnim članovima menadžmenta Grupe za 2008. godinu iznosi 40 milijuna kuna (2007.: 37 milijuna kuna). Naknade ključnim članovima menadžmenta odnose se na kratkoročna primanja zaposlenih. Ključni članovi menadžmenta su članovi Uprave Društva i ovisnih društava, Izvršnog odbora T-Com-a i izvršni direktori Društva koje zapošljava Grupa.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

29 Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom

Grupa je izložena međunarodnim tržištima usluga. Kao posljedica toga, na Grupu mogu utjecati promjene u tečajevima stranih valuta. Grupa također naplaćuje potraživanja od svojih korisnika uz odgodu i izloženo je riziku neplaćanja. Niže su opisani ovi značajni rizici zajedno s metodama koje se koriste za upravljanje tim rizicima. Grupa ne koristi derivatne instrumente za upravljanje rizicima niti u špekulativne svrhe.

a) Kreditni rizik

Grupa nema značajnu koncentraciju kreditnih rizika kod jedne osobe ili grupe osoba sličnih svojstava. Grupa koristi postupke koji osiguravaju na trajnoj osnovi, da se usluge pružaju kupcima odgovarajuće kreditne sposobnosti i da se ne prekorači prihvatljiva granica kreditne izloženosti.

Grupa ne jamči za obveze trećih strana.

Grupa smatra da se njena maksimalna izloženost odražava u iznosu potraživanja (vidi bilješku 17) umanjenom za ispravak vrijednosti koji je priznat na datum bilance.

Nadalje, Grupa je izložena kreditnom riziku putem novčanih depozita u bankama. Upravljanje rizikom je usredotočeno na poslovanje sa najrespektabilnijim bankama u stranom i domaćem vlasništvu u tuzemstvu te na svakodnevnom kontaktu sa bankama. Za sve domaće banke u stranom vlasništvu, Društvo je primilo garanciju za depozite od matičnih banaka koji imaju minimalno BBB+ rejting.

b) Rizik likvidnosti

Politika Grupe je održati dovoljno novca i novčanih ekvivalenata ili imati na raspolaganju financijska sredstva putem odgovarajućeg iznosa kreditnih linija za ispunjenje njegovih obveza u doglednoj budućnosti.

Višak novca ulaže se uglavnom u ulaganja raspoloživa za prodaju.

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze svi iznosi u milijunima kuna	Dospijeće	Dospijeće	Dospijeće	Dospijeće	Dospijeće	Ukupno
	za	za	za	za	Za	
	0-30 dana	31-60 dana	61-90 dana	91-120 dana	>120 dana	
Godina završena 31. prosinca 2008.	1.306	29	42	131	82	1.590
Godina završena 31. prosinca 2007.	1.346	44	21	18	13	1.442

Dugoročni krediti i ostale dugoročne obveze svi iznosi u milijunima kuna	Na zahtjev	do 3	3 do 12	1 do 3	3 do 5	preko 5	Ukupno
		mjeseca	mjeseci	godine	godina	godina	
Godina završena 31. prosinca 2008.	-	-	5	3	3	10	21
Godina završena 31. prosinca 2007.	-	-	2	3	3	12	20

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

30 Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom (nastavak)

c) Rizik kamatne stope

Izloženost Grupe riziku promjena na tržištu kamatnih stopa Grupe vezana je primarno uz novčane depozite Društva u bankama.

Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti prije poreza Grupe na moguću promjenu kamatnih stopa, s nepromijenjenim ostalim varijablama (kroz utjecaj varijabilne kamatne stope na ulaganja):

	Povećanje/smanjenje baznih poena	Utjecaj na dobit prije poreza milijuni kuna
2008		
Hrvatska kuna	+100	46
	-100	(46)
Euro	+100	7
	-100	(7)
2007		
Hrvatska kuna	+50	29
	-50	(29)
Euro	+50	1
	-50	(1)

d) Rizik promjene tečaja

Poslovna valuta Grupe je hrvatska kuna (kuna). Određena imovina i obveze su denominirane u stranim valutama koje se preračunavaju u kune po važećem srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na datum bilance. Razlike koje iz toga proizlaze se knjiže kao prihod ili rashod u računu dobitka i gubitka, ali ne utječu na kratkoročne tijekove novca.

Značajan iznos depozita u bankama denominirani su u stranim valutama, prvenstveno u eurima. Budući na dan bilance nema adekvatnih obveza denominiranih u eurima, Grupa je izložena promjeni tečaja stranih valuta. Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti prije poreza Grupe na moguću promjenu tečaja Eura, s ostalim komponentama nepromijenjenima zbog promjene u fer vrijednosti novčane imovine i obveza:

	Povećanje/smanjenje tečaja Eura milijuni kuna	Utjecaj na dobit prije poreza milijuni kuna
2008	+3%	20
	-3%	(20)
2007	+5%	(1)
	-5%	1

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

30 Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom (nastavak)

e) Vrednovanje po fer vrijednostima

Fer vrijednost ulaganja koja su raspoloživa za prodaju procjenjuje se na temelju njihove tržišne cijene na datum bilance. Glavni financijski instrumenti Grupe koji nisu vrednovani po fer vrijednostima su potraživanja od kupaca, ostala potraživanja, dugoročna potraživanja, obveze prema dobavljačima i ostale obveze. Povijesna knjigovodstvena vrijednost potraživanja i obveza, uključujući rezerviranja, koji su u skladu s uobičajenim uvjetima poslovanja, približno jednaka njihovoj fer vrijednosti.

f) Upravljanje kapitalom

Primarni cilj upravljanja kapitalom Grupe je osigurati potporu poslovanju i maksimalizirati vrijednost dioničarima. Struktura kapitala Grupe odnosi se na dionički kapital koji se sastoji od upisanog kapitala, rezervi i zadržane dobiti.

Grupa upravlja kapitalom i radi prilagodbe u svjetlu promjena ekonomskih uvjeta. Da bi zadržala ili prilagodila strukturu kapitala, Grupa može prilagoditi isplate dividendi dioničarima, povrat kapitala dioničarima ili izdati novu emisiju dionica. Nije bilo promjena u ciljevima, politikama i procesima tijekom godina završenih 31. prosinca 2008. i 31. prosinca 2007. godine (vidi bilješku 25).

31 Financijski instrumenti

Tabela prikazuje usporedbu po kategoriji knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti financijskih instrumenata Grupe:

	Knjigovodstvena vrijednost		Fer vrijednost	
	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
<i>Financijska imovina</i>				
Novac i novčani ekvivalenti	5.223	3.367	5.223	3.367
Oročeni depoziti	213	2.533	213	2.533
Imovina raspoloživa za prodaju, dugoročna	37	43	37	43
Imovina raspoloživa za prodaju, kratkoročna	53	93	53	93
<i>Financijske obveze</i>				
Zajmovi s kamatama	17	18	17	18

Fer vrijednost imovine raspoložive za prodaju iskazana je po njevoj tržišnoj vrijednosti. Fer vrijednost kredita izračunata je diskontiranjem očekivanih novčanih tijekova po prevladavajućim kamatnim stopama.

Na dan 31. prosinca 2008. godine sva ulaganja su priznata po fer vrijednosti.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak) Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

32 Koncesijski ugovori

Grupa je potpisnik sljedećih koncesijskih ugovora koji nisu u opsegu IFRIC-a 12:

a) *Koncesijski ugovor za pružanje telekomunikacijskih usluga u nepokretnoj mreži*

Sukladno tom ugovoru, Vlada je Društvu kao koncesionaru dodijelila pravo pružanja sljedećih usluga na teritoriju Republike Hrvatske:

- I. Javne govorne usluge putem sredstava javne nepokretne telekomunikacijske mreže,
- II. Međunarodne telekomunikacijske usluge,
- III. Usluge prijenosa podataka,
- IV. Usluge najma vodova u domaćem i međunarodnom prometu,
- V. Tržišne telekomunikacijske usluge u nepokretnoj mreži sukladno članku 25 Zakona o telekomunikacijama.

Ovaj koncesijski ugovor je potpisan 22. rujna 1999. godine, uz dva amandmana potpisana 30. srpnja 2001. godine i 17. listopada 2001. godine. Po isteku ekskluzivnih prava Društva u nepokretnoj mreži 1. siječnja 2003. godine, Zakon o telekomunikacijama nalaže usklađivanje koncesijskog ugovora s odredbama tog zakona. Proces usklađivanja završen je u veljači 2007. godine Ugovorom o usklađenju koncesijskog ugovora sa važećim Zakonom o telekomunikacijama između Vlade Republike Hrvatske i Društva i Ugovorom o izvršenju ugovora o usklađenju koncesijskog ugovora između Vlade Republike Hrvatske, nacionalnog regulatornog tijela i Društva.

Slijedom Ugovora o izvršenju, 20. travnja 2007. godine nacionalno regulatorno tijelo donijelo je prema važećem Zakonu o telekomunikacijama Društvu pravo pružanja usluga prema sljedećim odlukama:

1. Odluka kojom se odobrava licenca za pružanje javnih govornih usluga putem nepokretne mreže
2. Odluka kojom se odobrava licenca za davanje u najam vodova
3. Odluka kojom se odobrava licenca za najam telekomunikacijske mreže ili njenih dijelova
4. Odluka kojom se odobrava licenca za pružanje telekomunikacijskih usluga s korištenjem besplatnog radio-frekvencijskog spektra
5. Obavijest o pružanju prijenosa, između ostalog, glasa, zvuka, podataka, dokumenata i slika bez korištenja radio-frekvencijskog spektra osim za javne govorne usluge
6. Odluku kojom se odobrava uspostava veza sa telekomunikacijskim mrežama u drugim zemljama

Ove odluke su potvrdile postojanje i punovažnost prava i autorizacija Društva pod postojećim koncesijskim ugovorom za razdoblje od 30 godina, a koji se može se produžiti pod istim uvjetima. Uvjeti iz koncesijskog ugovora mogu se promijeniti uz suglasnost obje ugovorne strane.

1. srpnja 2008. godine stupio je na snagu Zakon o elektroničkim komunikacijama, usklađen s EU smjernicama, koji je uveo institut općeg ovlaštenja za sve elektroničke komunikacijske usluge i mreže. Treba istaći da, sukladno EU smjernicama, pojedinačne licence se daju za određene modalitete radiofrekvencijskog spektra.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak) Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

32 Koncesijski ugovori (nastavak)

a) *Koncesijski ugovor za pružanje telekomunikacijskih usluga u nepokretnoj mreži (nastavak)*

Novi Zakon o elektroničkim komunikacijama zamijenio je dosadašnji Koncesijski ugovor. Nadalje, Zakon nalaže da društvo koje je dobilo ovlaštenje na temelju prethodno važećih odredbi nastavlja pružati usluge sukladno odredbama novog zakona. Međutim, koncesije (osim prethodno navedenog Koncesijskog ugovora), licence i odluke izdane sukladno ranije važeći odredbama ostaju na snazi dok Nacionalno regulatorno tijelo donese nove provedbene propise koji se odnose na opća ovlaštenja kako je to regulirano odredbama novog Zakona o elektroničkim komunikacijama.

Temeljem odluke novog Zakona o elektroničkim komunikacijama, Nacionalno regulatorno tijelo donijelo je nove propise koji se odnose na naknadu za licence, a koji stupaju na snagu s 1. siječnjem 2009. godine. Međutim, ovi propisi izričito navode da se naknade za licencu plaćaju jednu godinu unaprijed. Zato su za 2008. godinu bili važeći dotadašnji načini plaćanja naknada kako slijedi:

Naknade za drugu i svaku drugu sljedeću godinu pružanja javnih govornih usluga, najma vodova, iznajmljivanja telekomunikacijske mreže i njenih dijelova, usluge pristupa Internetu, VoIP usluga, telekomunikacijskih usluga s korištenjem besplatnog radio-frekvencijskog spektra i drugih telekomunikacijskih usluga pružanja prijenosa glasa, zvuka, podataka, dokumenata i slika bez korištenja radio-frekvencijskog spektra osim za javne govorne usluge iznose 0,1% od ostvarenog godišnjeg prihoda, primjerice svih fakturiranih prihoda u posljednjih 12 mjeseci dobivenih iz pružanja usluga. Naknade za korištenje numeracija i frekvencija nisu uključene u gore navedene licence, ali se dodatno plaćaju u skladu sa iznosima propisanim od strane regulatornih tijela. Licence mogu biti prekinute ili ukinute u skladu sa Zakonom o telekomunikacija.

Osim gore navedenih naknada za licence, Društvo je obavezno plaćati dodatnih 0,2% od ostvarenog bruto godišnjeg prihoda ostvarenog u prethodnoj godini od pružanja telekomunikacijskih usluga i aktivnosti za financiranje aktivnosti nadležnog regulatornog tijela za telekomunikacije.

Temeljem odluke nadležnog regulatornog tijela od 28. studenog 2005. godine Društvo ima obvezu obavljanja osnovnih telekomunikacijskih usluga koje su određene člankom 37. Zakona o telekomunikacijama (NN 122/03, 158/03, 177/03, 60/04, 70/05).

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

32 Koncesijski ugovori (nastavak)

b) Ugovor o koncesiji za telekomunikacijske usluge s uporabom radiofrekvencijskog spektra u sustavu globalne pokretne mreže - GSM

Temeljem ovog Ugovora, Grupa je ovlaštena za izgradnju i upravljanje telekomunikacijskim uslugama s uporabom radiofrekvencijskog spektra u sustavu globalne pokretne mreže – GSM.

Dodatak Ugovoru radi dodjele dodatnih frekvencijskih pojaseva Grupi u GSM području sklopljen je 20. ožujka 2008. godine, tako da je Grupi uz inicijalnih 60 uparenih kanala, dodijeljeno još 54 uparena GSM/DCS-1800 kanala.

Trajanje koncesije temeljem ovog Ugovora određeno je na 10 godina, računajući od 16. rujna 1999. godine nakon čega će, u skladu sa Zakonom o elektroničkim komunikacijama, koji je stupio na snagu 1. srpnja 2008. godine, Grupa obavljati djelatnost i ostvarivati pripadajuća prava temeljem općeg ovlaštenja. Dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra važe do isteka koncesije, a Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: Agencija) može po službenoj dužnosti ili na zahtjev nositelja dozvole prema potrebi izdati nove dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra.

Temeljem ovog Ugovora Grupa ima obvezu osigurati da barem 95% stanovnika Republike Hrvatske bude u mogućnosti imati pristup GSM mreži u njihovom redovnom boravištu, i osigurati da se GSM mreži može pristupiti na barem 75% područja Republike Hrvatske te izgrađivati GSM mrežu na način da u svakom trenutku mreža zadovoljava određene propisane parametre kvalitete.

Pored inicijalne naknade za koncesiju plaćene u iznosu od 100 milijuna kuna, Grupa je do kraja 2008. godine plaćala godišnju naknadu za GSM koncesiju u iznosu od 5 milijuna kuna. Za posljednju godinu trajanja ovog Ugovora Agencija je u prosincu 2008. godine izdala račun za naknadu za koncesiju u znatno većem iznosu od iznosa određenog Ugovorom tj. u iznosu od 19.568.724,18 kuna, pozivajući se na izmjenu podzakonskog propisa kojim je regulirana ova materija te predlažući potpisivanje Dodatka osnovnom Ugovoru kojim bi potvrdila izmjena iznosa naknade. Grupa je odbila sklopiti navedeni Dodatak i platilo je nesporni dio računa u iznosu od 5 milijuna kuna.

Grupa također temeljem GSM koncesije mora plaćati godišnju naknadu za uporabu radijskih frekvencija u iznosu od 100 tisuća kuna za jedan upareni GSM kanal. Osim navedenog, Grupa plaća godišnju naknadu u iznosu od 150 kuna za svaku pokretnu radijsku postaju u pretplatničkom sustavu (isključeni pre-paid korisnici) u GSM sustavu, međutim Grupa ima pravo prenijeti tu naknadu na pretplatnikov mjesečni račun.

Dana 1. siječnja 2009. stupili su na snagu pravilnici kojima se određuje nova struktura i visina naknada, a koje će se primjenjivati na Grupu od tog datuma, za korištenje frekvencijskih i numeracijskih resursa, te za financiranje ostalih poslova Agencije. Prema novom načinu izračuna naknada je bitno uvećana, a plaća se za uporabu neuparenog radiofrekvencijskog spektra širine pojasa od 1 MHz prema formuli koja uzima u obzir jediničnu cijenu spektra, koeficijent zagušenja RF pojasa i koeficijent pokrivenosti stanovništva. Nadalje, za svaku godinu uporabe radiofrekvencijskog spektra plaća se naknada za dozvolu za uporabu radiofrekvencijskog spektra u iznosu od 0,5% od ukupnoga godišnjeg bruto prihoda. Naknada koja se plaća za svaku pokretnu radijsku postaju u pretplatničkom sustavu smanjena je na 120 kuna godišnje. Naknada za uporabu radiofrekvencijskog spektra koja se uplaćuje u korist Agencije iznosi 241.809,00 kuna po dodijeljenom MHz, a naknada za obavljanje ostalih poslova Agencije povećana je na 0,32% ukupnog godišnjeg bruto prihoda operatora.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

32 Koncesijski ugovor (nastavak)

c) Ugovor o koncesiji za frekvencije za obavljanje javnih telekomunikacijskih usluga uz uporabu radiofrekvencijskog spektra u sustavu pokretne mreže treće generacije UMTS

Temeljem ovog Ugovora, Grupa je ovlaštena za izgradnju i uporabu pokretne javne telekomunikacijske mreže i za obavljanje javnih telekomunikacijskih usluga u sustavu pokretne mreže treće generacije UMTS na području Republike Hrvatske.

UMTS koncesijski Ugovor traje 20 godina računajući od 18. listopada 2004. Koncesija se može obnoviti temeljem propisa koji će biti na snazi u trenutku obnove koncesije.

Prijelaz na režim općeg ovlaštenja kako je opisano gore u dijelu koji se odnosi na GSM koncesijski ugovor, primjenjuje se i na ovaj Ugovor

Grupa se temeljem ovog Ugovora obvezuje osigurati osnovne zahtjeve kakvoće usluge i raspoloživosti telekomunikacijske mreže na temelju sljedeće pokrivenosti – najmanje 25% stanovništva Republike Hrvatske u razdoblju od 2 godine od dana dobivanja koncesije; najmanje 50% stanovništva Republike Hrvatske u razdoblju od 5 godine od dana dobivanja koncesije. Grupa je obvezna izgrađivati UMTS mrežu na način da u svakom trenutku mreža zadovoljava određene propisane parametre kvalitete.

Grupi je dodijeljeno 2x15 MHz u uparenom frekvencijskom pojasu i 5 MHz u neuparenom frekvencijskom pojasu.

Pored inicijalne naknade za koncesiju u iznosu od 132 milijuna kuna, Grupa temeljem ovog Ugovora trenutno plaća godišnju naknadu za koncesiju u iznosu od 1% od ukupnog prihoda ostvarenog u pokretnoj mreži UMTS. Agencija je u prosincu 2008. godine izdala račun za petu godinu koncesije umanjen u skladu s gore spomenutim Pravilnikom, te je Grupa platila račun u iznosu od 0,5% od ukupnog prihoda ostvarenog u pokretnoj mreži UMTS. Grupa također mora plaćati godišnju naknadu za uporabu radijskih frekvencija u iznosu od 5 milijuna kuna za svaki dodijeljeni blok od 5 MHz u UMTS mreži (ukupno za 4 bloka).

Podzakonski propisi koje smo spomenuli kod ugovora o koncesiji za GSM kojima se određuje nova struktura i visina naknada, odnose se na jednaki način i na naknade za uporabu UMTS mreže.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

33 Isplate s temelja dionica

Na razini društva majke Grupe DTAG-a i na razini Grupe postoje razni Srednjoročni planovi bonusa (MTIP) s ciljem osiguravanja naknada članovima Uprave, višem menadžmentu te ostalim korisnicima. Planovi promiču srednjoročno i dugoročno povećanje vrijednosti Društva, poravnavajući tako interese menadžmenta i dioničara. DTAG od 2004. godine izdaje MTIP-ove na godišnjoj osnovi. Neki članovi Uprave Društva sudjeluju u MTIP-u DTAG-a.

DTAG-ov MTIP općenito se temelji na novčanim isplatama vezanim uz dva cilja isplate s temelja dionica jednake težine – jedan je apsolutan, a drugi relativan. Ukoliko se ostvare oba cilja, isplaćuje se ukupna vrijednost korisnicima MTIP-a, ukoliko se ostvari jedan čimbenik isplaćuje se 50% iznosa, a ako se ne ostvari niti jedan cilj nema isplate.

Apsolutni cilj je postignut ako na kraju plana cijena dionice DTAG-a poraste barem 30% u usporedbi s njenom vrijednosti na početku plana. Cijena se utvrđuje kao nevagana prosječna cijena dionica DTAG-a pri zatvaranju burze u XETRA trgovanju na Frankfurtskoj Burzi tijekom posljednjih 20 dana prije datuma početka i završetka plana.

Relativan cilj je ostvaren ako ukupni povrat na dionicu DTAG-a nadmaši Dow Jones EURO STOXX indeks ukupnog povrata izračunat u postocima tijekom razdoblja trajanja plana. Indeks se utvrđuje kao nevagana prosječna cijena dionica DTAG-a (temelji se na XETRA cijenama pri zatvaranju burze) uvećana za dividende koje su isplaćene i reinvestirane u dionice DTAG-a, bonus dionice itd. te nevagani prosječni Dow Jones EURO STOXX indeks ukupnog povrata tijekom posljednjih 20 dana trgovanja prije datuma početka i završetka plana.

Upravni odbor će, na osnovi nalaza središnjeg tijela Nadzornog odbora, utvrditi je li postignut cilj u cjelini za DTAG i sva sudjelujuća društva i objaviti tu odluku. Gore navedeni ciljevi se stoga primjenjuju na sve planove koje je DTAG do sada izdao.

MTIP za 2004. godinu istekao je 31. prosinca 2006. godine, dok je MTIP za 2005. godinu istekao 31. prosinca 2007. godine. Kako niti u jednom MTIP planu ciljevi nisu dostignuti, sredstva nisu isplaćena. Do datuma objavljivanja ovih izvješća Grupa nije dobila obavijest od DTAG-a o konačnoj odluci vezanoj uz MTIP za 2006. godinu i sljedeće godine.

Dodatno, Grupa nagrađuje ključne zaposlenike vlastitim Srednjoročnim planom bonusa (IPO MTIP 2008) neovisnim o prethodno navedenim planovima DTAG-a.

Trajanje IPO MTIP-a 2008 je od 1. siječnja 2008. godine do 31. prosinca 2010. godine. Plaćanje nagrade ovisi o postizanju dva cilja vezana uz vrijednost dionice. Po isteku trajanja plana, Nadzorni odbor će odrediti je li postignut svaki od ciljeva. Uprava će, prema nalazu Nadzornog odbora, odrediti i objavit stupanj postizanja ciljeva.

Oba cilja imaju jednaku težinu i ne mogu se mijenjati za trajanja IPO MTIP-a 2008. Prvi cilj temelji se na fiksnom umnošku EBITDA-e, a drugi se temelji na usporedbi kretanja cijene dionice u odnosu na indeks složenog povrata. Ukoliko se ostvare oba cilja, isplaćuje se ukupna vrijednost sudionicima. Ukoliko se ostvari samo jedan čimbenik, sudionicima se isplaćuje 50% iznosa. Same inicijative temelje se na 15%, 20% ili 30% godišnje plaće sudionika na dan 1. siječnja 2008. godine, ovisno o njihovoj razini menadžmenta i odluci Nadzornog odbora. Godišnjom plaćom sudionika smatra se godišnji iznos ukupne fiksne plaće i iznos varijabilne plaće u slučaju 100% ispunjenja ciljeva.

Ukupni trošak svih priznatih MTIP planova za usluge zaposlenika tijekom godine prikazan kako slijedi:

	2008. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna
Trošak nastao iz isplata s temelja dionica koje se podmiruju u novcu	<u>3</u>	<u>1</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. godine

34 Naknade revizorima

Revizor financijskih izvješća Grupe Ernst & Young pružio je u financijskoj godini usluge u vrijednosti od 4 milijuna kuna (2007.: 7 milijuna kuna). Usluge u 2008. godini odnose se na troškove revizije i pregleda financijskih izvješća, s izuzetkom neznčajnih troškova seminara. Usluge u 2007. godini obuhvaćale su troškove revizije i pregleda financijskih izvješća, postupke vezane uz IPO te projekt u području IT-a.

35 Događaji nakon datuma bilance

U 2009. godini Hrvatska Agencija za poštu i elektroničke komunikacije odredila je naknade za međusobno povezivanje niže od dotadašnjih. Do dana ovih izvješća nije se mogla napraviti procjena financijskog utjecaja.

Od 16. siječnja 2009. godine financijska policija je u ovisnom društvu T Mobile Hrvatska d.o.o. započela s pregledom sporazuma o GSM i UMTS koncesiji za razdoblje od 1. siječnja 2005. godine do 31. prosinca 2008. godine. Grupa je razmotrila i procijenila da nema rizika za koji bi trebalo izvršiti odgovarajuću rezervaciju.

Od 31. prosinca 2008. godine nisu nastali nikakvi ostali poslovni događaji ili transakcije koji bi imali značajan utjecaj na financijska izvješća na dan ili za razdoblje tada završeno ili da su od takvog značaja za poslovanje Grupe da bi zahtijevala objavu u bilješkama uz financijska izvješća.